Programma

Gewonnen van http://mensenspirit.nl/programma/ op 2 april 2020.

BRENG HET HART NAAR DE POLITIEK!
Verkiezingsprogramma 2017

Als er licht is in de ziel, zal er schoonheid zijn in de mens.
Als er schoonheid is in de mens, zal er harmonie zijn in het huis.
Als er harmonie is in het huis, zal er rust zijn in het land.
Als er rust is in het land, zal er vrede zijn op aarde.
(Chinees gezegde)

Inleiding

Partij voor Mens en Spirit is in maart 2008 opgericht door drie vrouwen met een spirituele achtergrond. Al snel steeg het aantal leden en waren mensen enthousiast bezig om een nieuwe dimensie in de politiek vorm te geven. Mens en Spirit ziet politiek niet als een doel op zich maar als een weg om gewenste veranderingen binnen de samenleving te realiseren. Deze veranderingen vinden hun wortels in het besef dat de mens een geestelijk wezen is, verbonden met alles om zich heen. Het is vanuit dit weten vanzelfsprekend om doelstellingen te kiezen die bijdragen aan een eerlijke en rechtvaardige wereld. Een samenleving die geen arena meer is voor commerciële en zakelijke belangen, maar een samenleving in vrijlatende en respectvolle verbondenheid. Daarbij zijn begrippen als integriteit, intuïtie, menselijkheid, verbondenheid en transparantie van groot belang. In ons partijprogramma zijn zowel korte termijndoelstellingen als gewenste lange termijndoelstellingen aangegeven. Hiermee wil Partij voor Mens en Spirit niet alleen een visie op hoofdlijnen neerzetten, maar ook op korte termijn antwoorden geven op actuele (politieke) vraagstukken.

De vier basiswaarden liefde, authenticiteit, bewustwording en holisme vormen de belangrijke toetsstenen. De partij wil zich niet alleen laten leiden door zaken op de korte termijn maar doelen formuleren op basis van een langetermijnvisie. Het programma van 2010 ‘Bruggen bouwen naar een Nieuwe wereld’ waarmee de partij 26.196 stemmen heeft behaald, is de basis geweest voor het programma voor 2012 en de verdere actualisering van het vernieuwde programma voor de Tweede Kamerverkiezing 2017. Het programma is en blijft altijd in ontwikkeling.

Partij voor Mens en Spirit presenteert in dit verkiezingsprogramma oplossingen die leiden tot meer vertrouwen, meer democratie, meer verbondenheid en meer zingeving. De partij wil denken, leven en de samenleving organiseren vanuit individuele en lokale kracht en autonomie. Hierbij staan duurzame principes centraal: het besef dat geld een middel is en geen doel op zich. Samen kunnen we een warme en verbonden samenleving tot stand brengen. De partij nodigt daarom

alle inwoners van Nederland uit om, samen met haar het hart naar de politiek te brengen!

2. Politiek volgens Partij voor Mens en Spirit

Politiek bedrijven houdt voor de partij in dat zij een dienende taak heeft om de samenleving met burgers vorm te geven. Hierbij ligt de nadruk op respect voor de authenticiteit van elk wezen vanuit een vernieuwend denken. Dit denken is gebaseerd op openheid, zingeving en spiritualiteit en de wens een kansrijke samenleving te creëren. Binnen deze samenleving hebben mens en milieu alle gelegenheid volledig tot hun recht te komen. Partij voor Mens en Spirit wil komen tot een authentieke politiek die aangestuurd wordt vanuit bezinning, overleg en wijsheid.

Besluitvorming zoals Partij voor Mens en Spirit voorstaat, zal gebaseerd zijn op een diepe analyse van de situatie, de mens en de context. Beslissen en handelen dienen te geschieden vanuit helder bewustzijn. Helder bewustzijn komt voort uit (zelf)inzicht, compassie en wijsheid en door het afstemmen op Spirit. Vanuit die aspecten gaat de partij aan het werk om de werkelijkheid te vormen of in nieuwe banen te leiden. Daarbij werkt de partij vanuit de wens tot duurzame voldoening voor allen, waardoor ieder wezen tot zijn recht kan komen. Liefdevol communiceren, waarnemen, voelen, behoeften onderkennen, verzoenen en mededogen zijn kwaliteiten die de partij in de besluitvorming zal toepassen.

Politiek vanuit het hart betekent ook: allen kunnen en mogen leven conform hun het gevoel en vermogens, maar dragen daarnaast verantwoordelijkheid voor het geheel. Goed functionerende, sociale structuren zijn onontbeerlijk voor de mensheid.

De partij wil de maatschappij organiseren door interactie met de burgers te versterken Leiderschap zal een andere vorm aan moeten nemen: dienend, bescheiden en transparant. Dit vraagt om andere manieren van organiseren en besturen, aansluitend op vaardigheden van mensen zelf. Partij voor Mens en Spirit kiest voor co-creatie en niet voor concurrentie en strijd.

Partij voor Mens en Spirit kiest voor het instellen van een nationaal kabinet naar rato met vertegenwoordigers van alle gekozen partijen, voor zover dit mogelijk is. Kiezers voelen zich zo waarlijk vertegenwoordigd. Grote en kleine besluiten worden samen met de bevolking of belanghebbenden genomen. Een brede consensus of een ‘geen bezwaar’-situatie (sociocratie) dragen de genomen besluiten. Burgers wier belangen worden geschaad door bepaalde besluitvorming ontvangen rechtvaardige compensatie. Dit geldt niet voor negatieve effecten voor kleine groepen door het terugdraaien van wetten en privileges die ten koste zijn gegaan van grote groepen, kwetsbare mensen.

3. Democratisering

Voor steeds meer mensen wordt het steeds duidelijker zichtbaar dat het huidige democratische stelsel niet goed functioneert. In bijna alle landen, ook de landen met een representatieve democratie, is duidelijk te zien dat er een elite van rijken en machtigen bestaat. Het politieke systeem van nu bestaat uit een elkaar kiezende elite

en geeft weinig ruimte aan echt nieuwe geluiden. Ook de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid stelt in zijn rapport ‘Vertrouwen in burgers’ (bron, daum) vast dat inspraak van burgers verbetering behoeft. Om de werking van de democratie te verbeteren stelt de partij voor om de overheid om te vormen tot een gemeenschapsdienst.

3.1 Gemeenschapsdienst voor en door burgers

Nederland is een constitutionele monarchie. De moderne burger wil volwaardig meedenken, maar wordt daartoe niet in staat gesteld. De huidige regering en het huidige parlement verbinden zich te weinig met de burger. Het democratische systeem boet ingrijpend aan geloofwaardigheid in. De overheid functioneert op basis van belastinggelden. Om de democratie te bevorderen, wordt de overheid daarom omgevormd tot een gemeenschapsdienst.

De overheid wordt zo een partner van de burger. Partner zijn betekent samenwerken met elkaar. Dit geeft een wederzijdse betrokkenheid aan die verder gaat dan vrijblijvend informeren: het vraagt om volledige transparantie. De miljoenennota dient bijvoorbeeld zodanig geschreven te worden dat zij helder inzicht geeft in welke doelen wel en niet gehaald zijn.

3.2 Verbeteren democratie

Echte democratie vraagt een werkelijke keuze voor integriteit. Politici zouden hun besluiten moeten nemen, los van belangen van sponsoren en grote bedrijven en zouden gericht moeten zijn op de belangen van burgers.

Partij voor Mens en Spirit wil dat in Nederland, net als in IJsland en Zwitserland, naast hervorming van het bestaande besluitvormende systeem, een referendumsysteem wordt ingevoerd. Als 1% van de kiezers met het tekenen van een petitie aangeeft een nieuwe of bestaande wet aan te willen passen, dan wordt dit referendum gehouden. Hierbij is de politiek op lokaal, regionaal en landelijk niveau verplicht de uitslagen van de referendums uit te voeren, tenzij dit de belangen van minderheidsgroepen onredelijk schaadt.

Partij voor Mens en Spirit gaat zoveel mogelijk werken met burgerfora en kaderstellende referendums, zowel lokaal, regionaal als nationaal. Partij voor Mens en Spirit stelt tevens een nieuw kiessysteem voor, waarbinnen burgers per partij en per thema, zoals onderwijs, gezondheidszorg of veiligheid, kunnen gaan kiezen. De Tweede Kamer moet zich beter op de hoogte stellen van wat er bij de burgers leeft.

Partij voor Mens en Spirit stelt een recht op inspraak van burgers voor, dat rechtstreeks via televisie en internet te volgen is en waarop Kamerleden reageren. Zo kunnen onderwerpen die voor de kiezer belangrijk zijn direct voorgelegd worden. Dit resulteert onder meer in een Digitale Derde Kamer. Iedere kiesgerechtigde burger kan zich voor deze Digitale Derde Kamer inschrijven via DigiD en zo aan referenda deelnemen die in deze kamer worden behandeld. Indien de uitslag van een referendum behandeld door de Derde Kamer strijdig is met de uitslag van de Tweede Kamer, dan dient het wetsvoorstel teruggezonden te worden naar de Tweede Kamer om opnieuw in stemming te worden gebracht. De Tweede Kamer moet rekening

houden met de uitslag van het referendum. De Tweede Kamer kan zich alleen met een gemotiveerde stemverklaring tegen de uitslag van de Derde Kamer verzetten. Er volgt dan opnieuw een referendum dat doorslaggevend is.

Daarnaast is het voor daadwerkelijke burgerparticipatie nodig dat burgers méér gaan deelnemen aan instanties en organisaties die het beleid beïnvloeden. Tenminste 25% van het aantal mensen in belangrijke adviesraden gaat bestaan uit burgers die vanuit hun deskundigheid, ervaring of interesse het collectieve belang willen en kunnen vertegenwoordigen.

Meerderheden dienen rekening te houden met minderheden en de intentie te hebben een ieder recht te willen doen. Er wordt gestreefd naar besluitvorming die transparant en hoog van kwaliteit is en die als zodanig recht doet aan de diverse bezwaren. Overeenstemming kan zo worden bereikt.

Gelet op het belang dat de partij aan verbetering van de democratie hecht, is zij van mening dat nader bekeken moet worden of het goed is om naast de bestaande gremia een Staatssecretaris van Dialoog In te stellen. Het doel van dit staatssecretariaat is een verbetering van de democratie en burgerparticipatie.

3.3 Herziening kieswet

De Kieswet kent een aantal ernstige tekortkomingen die de democratie in grote mate beïnvloeden . De Kieswet vermeldt nu niet helder genoeg aan welke voorwaarden moet worden voldaan om aan verkiezingen mee te mogen doen. Dit moet duidelijker worden opgenomen in de wet. Daarnaast moet de Kieswet alle kieswijzers en peilbureaus gaan verplichten om ook partijen mee te nemen die hebben voldaan aan de voorwaarden om aan de betreffende verkiezingen deel te nemen, maar die nog geen zitting in bijvoorbeeld de Tweede Kamer hebben. Kieswijzers en peilingen hebben een bijzonder grote invloed op het democratische proces.

3.4 Koningshuis met puur ceremoniële rol

Het koningschap wordt via overerving verkregen en is daarmee per definitie ondemocratisch. Partij voor Mens en Spirit aanvaardt dat het koningshuis in de ogen van veel Nederlanders een verbindende rol heeft. Zij vindt echter dat de rol terug gebracht moet worden tot een puur ceremoniële rol. Dit heeft tot gevolg dat het koningshuis belasting dient te betalen en dat alleen de koning(in) en kroonprins(es) een toelage van de staat krijgen. Het koninklijk jachtdepartement dient te worden opgeheven. Het koningshuis mag nog twee paleizen in gebruik hebben en het privé-jacht De Groene Draeck. Deze komt geheel voor rekening van de Koninklijke familie.

4. Nieuw financieel systeem

Partij voor Mens en Spirit richt zich op een economie die harmonie voorop stelt, die leidt tot stabiliteit en vrede en die politiek en maatschappij ondersteunt. Zo worden alle mensen op de wereld in hun behoeften voorzien en geeft de economie terug wat zij neemt. Gebruik maken van duurzame energiebronnen is daarbij vanzelfsprekend. Zo'n economie houdt rekening met volgende generaties en mensen in arme landen en heeft respect voor alles wat leeft.

Omdat bijna alle overheden structureel meer uitgeven dan wat ze aan belastinggeld ontvangen, zijn de schulden in de meeste landen dermate sterk opgelopen dat er nu een schuldencrisis is. Het plan om het totale schuldenprobleem te saneren heeft alleen zin als er tevens voor wordt gezorgd dat er geen nieuwe schulden worden gemaakt

Binnen een aantal landen in de Europese Unie en elders is het schuldenprobleem nu zo hoog opgelopen dat er geen geld meer kan worden geleend om de economie te stimuleren. Economieën worden nu kapot bezuinigd om de begroting sluitend te krijgen. De fundamentele rechten van mensen worden daarbij volledig genegeerd. Dit bezuinigingsbeleid wordt al decennialang door het IMF opgelegd aan ontwikkelingslanden en treft nu ook Europese landen.

Partij voor Mens en Spirit gelooft in een grondige hervorming van het bestaande economische systeem. Zij draagt een aantal alternatieve oplossingen aan om het gat in de begroting van de overheid (€ 25 miljard per jaar) op te lossen.

4.1 Oprichten coöperatieve gemeenschapsbank

De werking van het huidige financiële systeem is niet vol te houden. Geld wordt binnen de Nederlandse samenleving gecreëerd door te lenen van private instellingen, namelijk de banken die veel meer geld mogen uitlenen dan zij feitelijk in kas hebben. Het systeem dient in deze vorm primair de belangen van een kleine groep mensen en niet de belangen van de maatschappij als geheel. De politiek als vertegenwoordiger van het volk is afhankelijk geworden van de financiële markten voor haar financieringsbehoeften. Overheden in Europa en Amerika pompen vele honderden miljarden euro's in het financiële systeem om dit van zijn ondergang te redden. De kosten van deze reddingsoperatie komen voor rekening van de belastingbetaler, maar wie heeft de winst binnengehaald? Dat is een kleine en rijke groep mensen. De kortetermijnoplossing, die Partij voor Mens en Spirit biedt, is de keuze om de overheid zelf in haar financieringsbehoefte te laten voorzien
.

4.2 Oorzaak van de schuldencrisis

De schuldencrisis is het gevolg van afspraken die in het verleden zijn gemaakt. Sinds 2008 zijn overheden en centrale banken druk bezig met het 'oplossen' van de schuldencrisis. De achterliggende oorzaak van de schuldencrisis wordt echter niet aangepakt: geld scheppen door private banken. Het schuldenprobleem is zelfs veel groter geworden. Het enige wat de overheden en de centrale banken tot nu toe hebben gedaan is met man en macht proberen het huidige systeem in stand te houden.

Het schuldenprobleem kan binnen het huidige financiële systeem niet worden opgelost. Het systeem schept geld door schulden, die steeds groter worden omdat er rente over moet worden betaald. Er ontstaat een tekort aan geld omdat voor de betaling van die rente geen geld in omloop wordt gebracht. Daardoor zijn weer extra schulden nodig. Dit veroorzaakt een structurele toename van schulden. Het beleid

zoals overheden en centrale banken momenteel uitvoeren kan de totale instorting van het systeem dan ook alleen maar uitstellen.

De overheid redt nu vooral de veroorzakers van de financiële crisis, zoals banken en speculanten. Daarmee wordt hun ongewenst en onethisch gedrag beloond. De burgers betalen hiervoor de rekening in de vorm van bezuinigingen en extra belastingen. Het schuldenprobleem dient bij de bron aangepakt te worden door fundamentele wijzigingen binnen het systeem. De kosten van de crisis moet worden betaald door de veroorzakers.

4.3 Oplossen schuldencrisis -

Het plan voor het oplossen van de schuldencrisis op korte en middellange termijn bestaat globaal uit vier stappen:

-

Er komt een coöperatieve gemeenschapsbank.

De nieuwe coöperatieve gemeenschapsbank dient de belangen van alle burgers van Nederland. Als mede-eigenaren krijgen zij op lokaal en landelijk niveau op basis van ‘een mens, een stem’ stemrecht in het te voeren beleid van de bank. De coöperatieve gemeenschapsbank moet openheid van zaken geven over onderwerpen die als relevant worden beschouwd door de mede-eigenaren. De bank mag zich niet bezig houden met speculatie in welke vorm dan ook.

Pensioengelden van burgers worden overgeheveld naar de nieuw te introduceren levensloop-spaarrekening bij de coöperatieve gemeenschapsbank. Hierdoor komen voldoende middelen ter beschikking voor stap vier.

Een groot deel van de eigendommen van de overheid (gebouwen en infrastructuur) wordt overgeheveld naar de coöperatieve gemeenschapsbank. De overheid betaalt voor het gebruik van deze voorzieningen een vorm van huur. Dit wordt ‘sale and lease back’ genoemd. Het enige dat hierbij gebeurt is dat met een simpele administratieve handeling een bedrag ter grootte van ongeveer de helft van het nationaal inkomen (€ 300 miljard) aan staatsschuld in één klap wordt afgeboekt. Hierbij blijven de publieke bezittingen in publieke handen. Voor de private sector kan een vergelijkbare oplossing voor het schuldenprobleem worden toegepast. Mensen die een lening bij de coöperatieve gemeenschapsbank afsluiten, kunnen met de ‘sale and lease back’-formule de hypotheek op hun woning (bijna) volledig aflossen. Zo kunnen ze hun woning aan de coöperatieve gemeenschapsbank verkopen en deze, in de vorm van huurkoop, weer van de bank terug kopen. Bij deze ruiloperatie kan het fenomeen schuld afgeschaft worden en kunnen er nieuwe afspraken gemaakt worden over de rente die mensen voor deze afbetalingsregeling moeten betalen.

Indien, tegen de verwachting van Partij voor Mens en Spirit in met bovenstaande stappen de schuldencrisis onvoldoende zou oplossen, zal zij aansluitend alle maatregelen nemen die nodig zijn om alsnog tot een oplossing te komen.

4.4 Creatie van geld in eigen handen

Partij voor Mens en Spirit vindt dat de crisis slechts duurzaam op te lossen is indien op de langere termijn geld alleen door de coöperatieve gemeenschapsbank in omloop moet wordt gebracht en niet meer door particuliere banken. Om te voorkomen dat er, zoals nu, structureel teveel geld in omloop wordt gebracht, moet creatie van geld worden gekoppeld aan iets van reële waarde.

Partij voor Mens en Spirit vindt dat het leven zelf en de individuele talenten van mensen de onderliggende waarde van geld dient te zijn en dat er een decentraal, zelfregulerend systeem ingevoerd moet worden. Om dit te bereiken kan aan lokale eenheden van de coöperatieve gemeenschapsbank de bevoegdheid worden gegeven op basis van twee fundamentele basisrechten geld te creëren. Deze basisrechten zijn recht op leven en recht op werk. Niemand hoeft meer arm of werkloos te zijn omdat er onvoldoende geld op de juiste plaats aanwezig is. De mens is dan immers zelf de bron voor de creatie van geld.

Partij voor Mens en Spirit gaat onderzoeken of het mogelijk is om naast de euro een eigen, nieuwe gulden te gebruiken als complementair geldsysteem. Een eigen munt zorgt ervoor dat diensten en winsten meer lokaal worden geïnvesteerd en minder afhankelijk zijn van onberekenbare wereld-bewegingen.

4.5 Investeren door Coöperatieve Gemeenschapsbank

Om de economie weer op gang te brengen moet in Nederland en andere landen meer worden geïnvesteerd. De overheid zal hiervan een deel voor haar rekening moeten nemen. De overheid heeft hiervoor het geld niet en kan het geld ook (bijna) niet meer lenen op de kapitaalmarkt. Het probleem is voornamelijk boekhoudkundig en kan worden opgelost door de coöperatieve gemeenschapsbank de investering te laten doen en vervolgens aan de overheid het eindproduct van de investering te verhuren. De schuld van de overheid wordt dan niet groter en toch kunnen er gewenste investeringen worden gedaan. Een variant op deze werkwijze kan ook voor de private sector worden toegepast. Zo kan er ook geïnvesteerd worden in duurzame maatregelen die zich op een later moment terug verdienen.

4.6 Afschaffen rente en inflatie

Rente en inflatie zijn ethisch gezien beide een vorm van diefstal. Rente is een belangrijke oorzaak van de structurele scheefgroei tussen arm en rijk. Ook leidt het gebruik van rente tot groeidwang en tot de aantasting van het milieu. Partij voor Mens en Spirit ziet dan ook graag dat rente wordt afgeschaft.

Wel is er een noodzakelijke tussenstap nodig om dit mogelijk te maken. Een belangrijk risico bij het afschaffen van rente is dat mensen hun spaargeld bij een andere bank (eventueel in het buitenland) zetten, waar zij wel rente krijgen. Een ander effect van het afschaffen van rente is dat de premies voor pensioenen meer dan verdubbeld moeten worden. Hierdoor kan dan bijna niemand meer voor een pensioen sparen. Deze ongewenste bijeffecten zijn op te lossen door het huidige inflatoire geld te vervangen door ‘welvaartsvast’ geld.

Als overgangsregeling tussen het gebruik van het huidige geld en ‘welvaartsvast’ geld wil Partij voor Mens en Spirit de rente die de coöperatieve gemeenschapsbank over de spaartegoeden van mensen betaalt, koppelen aan de gemiddelde jaarlijkse loonsverhoging. Het is de bedoeling dat de coöperatieve gemeenschapsbank hier net zo lang mee door blijft gaan tot werkgevers en werknemers stoppen met hun jaarlijkse rituele dans om de prijzen en de lonen te verhogen (95% van de loonsverhoging in de periode 1970 tot en met 2012 was correctie voor inflatie). Aan personen en organisaties die bij de coöperatieve gemeenschapsbank goederen en diensten op afbetaling kopen, rekent de bank bovenop de rente die ze aan de spaarders betaalt nog ongeveer een half procent per jaar aan te maken kosten door. De grote verschillen tussen debet- en creditrente verdwijnen dan. Zolang rente nog niet is afgeschaft, kan hierover, net als over andere inkomsten, belasting geheven worden. Indien een tarief van 10% belasting wordt gehanteerd op rente-inkomsten, kan met deze ene maatregel het gat in de begroting van de overheid in één klap worden opgelost. Deze extra belastinginkomsten kunnen ook worden gebruikt om in de komende jaren de stijgende kosten van de AOW te betalen.

4.7 Beperken speculatie

Van al het geld dat rond gaat in de wereld wordt momenteel 95% voor speculatieve doelen misbruikt. Het verschuiven van getalletjes op een beeldscherm heeft voor de reële economie en de maat-schappij als geheel geen of nauwelijks waarde. Private banken en speculanten maken veel winst ten koste van anderen. Bedrijven, grote groepen burgers, pensioenfondsen en overheden zijn hiervan de dupe. De prijs die wordt betaald voor bijvoorbeeld olie en overige grondstoffen bestaat voor een groot deel uit kosten en winstmarges. Partij voor Mens en Spirit is van mening dat het speculatieve misbruik van het financiële systeem, waaronder het gebruik van derivaten, tot een minimum moet worden beperkt door fiscaal beleid. Het afschaffen van de rente zal er toe leiden dat het grootste deel van de derivatenhandel zal verdwijnen.

4.8 Stoppen Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM)

In Europa wordt nu een nieuwe organisatie, het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM), opgezet. Deze kan op elk gewenst moment elk gewenst bedrag binnen de garantie van de deelnemende lidstaten opeisen. Volgens het nu voorliggende verdrag hoeven de medewerkers van deze organisatie geen verantwoording aan de deelnemende lidstaten af te leggen voor wat zij met het beschikbare geld doen. De bestuurders worden niet democratisch gekozen. Het onlangs door het parlement goedgekeurde verdrag druist in tegen een aantal punten van de Nederlandse grondwet. De Algemene Rekenkamer heeft aangegeven dat het nu voorliggende verdrag niet aan de internationale afspraken voor behoorlijk bestuur voldoet. Met de invoering van het ESM worden nieuwe schulden op bestaande schulden gestapeld, om zo armlastige landen en particuliere banken in de EU te redden. Nederland en Duitsland gaan de meeste kosten hiervan betalen. Het ESM corrigeert geen enkele fout in het huidige financiële systeem, noch worden de onderliggende problemen opgelost. Een kleine groep mensen krijgt buiten proportionele macht in handen. Partij voor Mens en Spirit is daarom van mening dat invoering van het ESM niet door mag gaan.

4.9 Meten van Bruto Nationaal Geluk

Geluk maakt gezond! Daarom richt de Partij voor Mens en Spirit zich op geluk, zingeving en samenleven en niet alleen op de economie. Hierdoor zullen ziekten en criminaliteit verminderen. De partij wil gaan experimenteren met het door de overheid meten van Gross National Happiness ofwel Bruto Nationaal Geluk, naast het meten van het bestaande Bruto Nationaal Product. De filosofie achter het Bruto Nationaal Geluk is dat de welvaart van een samenleving niet enkel zou moeten worden gemeten op basis van materiële indicatoren en eenzijdige beschrijvingen in economische termen (Bruto Nationaal Product), maar ook op basis van indicatoren als levenskwaliteit, gezondheid, onderwijs en tevredenheid. Het BNG meet ALLE uitgaven, ook ongewenste, zoals het voeren van oorlogen en andere vormen van destructie en verspilling. Een hoog BNP hoeft dus geenszins vooruitgang te betekenen voor de samenleving.

5. Nieuw sociaal zekerheidssysteem

Sinds het begin van de vorige eeuw tot omstreeks het jaar 1980 is in Nederland en de meeste andere Westerse landen geleidelijk een complete lappendeken aan sociale uitkeringen en voorzieningen ontstaan. Sinds ongeveer 1980 wordt steeds een stukje van deze lappendeken afgeknipt. De sociale zekerheid stelt in verschillende landen nu bijna niets meer voor. Partij voor Mens en Spirit is van mening dat er een nieuw sociaal zekerheidsstelsel moet worden ingevoerd. Hiervoor moeten principiële keuzen worden gemaakt, opdat recht wordt gedaan aan de afspraken zoals die in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens staan vermeld. Ook is het de bedoeling dat een standvastig beleid wordt gevoerd. Ingrijpende aanpassingen iedere paar jaar ziet partij voor Mens en Spirit als onwenselijk.

Het nieuwe sociale zekerheidsstelsel bestaat uit drie delen: een deel voor jongeren, een deel voor mensen van de middengroep en een deel voor ouderen. Het gedeelte voor ouderen wordt besproken in het volgende hoofdstuk. De bekostiging van het nieuwe sociale zekerheidssysteem wordt besproken in hoofdstuk 9.

5.1 Een onvoorwaardelijk basisinkomen voor iedereen

De gemiddelde vaste lasten van een gezin zijn anno 2017 rond de 1100 euro. Hierbij komen nog de dagelijkse boodschappen van rond de 180euro voor een persoon tot rond de 450 bij 4 personen. Hierbij is nog geen bedrag voor sociale activiteiten opgenomen wat onontbeerlijk is voor een MenSelijk bestaan.

Een basisinkomen van 1400 euro voor een eenpersoons huishouding is dan wel het minimum. Voor elk inwonend gezinslid zou een bedrag van 350 reëel zijn.

We gaan er dan van uit dat studiekosten en zorgkosten nihil zijn.

Het basisinkomen geeft de mens zekerheid op alle basisbehoeften die nodig zijn om een Menselijk leven te leiden.

Een basisinkomen verschaft de mens tevens de gelegenheid het beroep te kiezen wat hij echt wil zonder te hoeven kijken naar de factor geld.

Een gelukkig mens zonder stress is minder vatbaar voor ziektes en agressie.

Wel verlangt Mens van degenen die geen werk hebben indien mogelijk een bijdrage aan de maatschappij d.m.v. bv ouderenhulp, vrijwilligerswerk etc.

Uitsluitingen van die verplichting zijn o.a: Gepensioneerde, alleenstaande ouders met kinderen etc. Hierover moet nog veel gefinetuned worden.

7.1 Afschaffen BTW en belasting op arbeid

In het huidige belastingsysteem worden arbeid en consumptie zwaar belast en speculatief misbruik van het systeem wordt niet of weinig belast. Partij voor Mens en Spirit meent dat dit nu precies omgedraaid moet worden. Dit kan door de BTW en belasting op arbeid af te schaffen en hiervoor in de plaats een transactiebelasting in te voeren. De transactiebelasting is veruit het meest eenvoudige systeem en kan (bijna) volledig geautomatiseerd worden toegepast, ook in zuidelijke Europese landen waar het heffen van belasting nog steeds een probleem is. Hiermee wordt het mogelijk om de loonkosten in Nederland met 30% te verlagen en de netto-inkomens ongeveer gelijk te houden. Hiermee verschuiven 30% van de loonkosten en het risico voor de werkgevers van het moment dat het werk wordt gedaan naar het moment dat de goederen en diensten daadwerkelijk worden verkocht. Ook beperkt dit het verschuiven van werk naar lagelonenlanden omdat er een min of meer een gelijk speelveld ontstaat. De lonen in minder ontwikkelde landen zijn vaak lager dan in Nederland omdat daar minder sociale voorzieningen zijn en minder belastingen en sociale premies worden betaald.

In een belastinggebied waar transactiebelasting wordt toegepast zal het speculatieve misbruik van geld bijna volledig ophouden te bestaan. Het belastingtarief dat wordt geheven op iedere transactie zal hiervoor zorgen. Deze transactiebelasting is iets anders dan de bankenbelasting die onlangs is ingevoerd. De omvang van de bankenbelasting is zo gering dat het in feite niet meer is dan elkaar voor de gek houden.

Het tarief voor de nieuwe transactiebelasting gaat neerkomen op ongeveer 10%. Dit is vergelijkbaar met de tiendpenning die in Europa lang is toegepast. Dit tarief is laag en dat komt omdat er niet zoals bij de BTW en belasting over inkomsten uit arbeid en uitkeringen, een bedrag van 45 of 60% van het nationaal inkomen geheven wordt, maar belasting over een bedrag ter grootte van ongeveer 200 tot 250% van het nationale inkomen geheven wordt.

Het bedrag van 200% van het nationale inkomen bestaat uit het nationale inkomen zelf met daarbij het intermediair gebruik van goederen en diensten die organisaties onderling van elkaar afnemen om eindproducten te kunnen maken. Volgens Eurostat is de omvang van het bedrag aan intermediair gebruik in alle landen van Europa

ongeveer 100% van het nationale inkomen. Dit betekent dat dit belastingplan in heel Europa kan worden uitgevoerd.

Het bedrag van 250% van het nationale inkomen bestaat uit het nationale inkomen zelf, het intermediair gebruik van goederen en diensten en de betaling van rente en dividend. Deze optie is het meest consequent als er vanuit wordt gegaan dat elke vorm van inkomen en ontvangen gelijk moet worden behandeld.

Naast het belasting heffen over een groter bedrag, zullen daarnaast de standaard-heffingskortingen (heffingskorting, ouderenkorting, arbeidskorting, zorgtoeslag en zelfstandigenaftrek) van ongeveer € 42 miljard per jaar vervallen. Het nieuwe belastingsysteem maakt deze kortingen overbodig. In het nieuwe belastingsysteem komen de kosten voor de pensioenpremie volledig voor rekening van de werknemers. Ook de kosten voor het deel van de ZW-, WAO- en WW-uitkeringen die boven het minimumloon uitkomen, komen voor rekening van de werknemers. Met een overgangsregeling worden de premies die voor deze regelingen worden betaald, omgevormd tot een levensloopspaarregeling. Verschuiving van de pensioenpremie en kosten voor de aanvullende inkomensverzekeringen naar de werknemers toe levert een belangrijke bijdrage om de netto inkomenseffecten voor alle inkomensgroepen binnen een bandbreedte van een paar procent te houden.

7.2 Bezuinigingen door transactiebelasting

Het invoeren van de transactiebelasting levert een aantal wenselijke zaken op, afhankelijk van de gekozen variant. Bij het heffen van de transactiebelasting over alleen het nationale inkomen en het intermediair gebruik van goederen en diensten, levert de transactiebelasting in Nederland en de meeste andere landen van Europa genoeg op om de kosten van onderwijs, gezondheidszorg, kinderbijslag, studiebeurs en de kosten van alle basisuitkeringen te betalen. -

7.3 Solidariteitsheffing op topinkomens

Het eerder genoemde voorstel voor afschaffen van belasting op arbeid geldt niet voor topinkomens. De grens vanaf wanneer mensen belasting voor topinkomens moeten betalen wordt in het nieuwe belastingsysteem verhoogd van de huidige € 56.500 naar € 76.000 per jaar. Met de nieuwe inkomensgrens wordt er rekening mee gehouden dat de pensioenpremie volledig voor rekening van de werknemers wordt gebracht en mensen zelf premies voor aanvullende inkomensverzekeringen moeten gaan betalen. Een gemiddelde werknemer en universitair geschoolde (zoals een huisarts) heeft een inkomen van twee respectievelijk drie keer het minimumloon. De nieuwe inkomensgrens voor belasting op topinkomens is gelijk aan vier keer het minimumloon per jaar. Ongeveer 1% van de bevolking overstijgt deze grens voor topinkomens. Deze 1% draagt niet zozeer meer bij aan de maatschappij, wat het topinkomen zou kunnen verklaren, maar deze topinkomens zijn eerder het gevolg van de opgebouwde positie en het relatienetwerk. Dit verklaart ook waarom de inkomens van deze 1% de laatste 30 jaar veel sterker zijn gestegen dan de inkomens van alle anderen. Voor het bevorderen van een meer evenwichtige inkomensverdeling meent Partij voor Mens en Spirit dat het wenselijk is om over het inkomen boven de nieuwe inkomensgrens een speciale solidariteitsheffing van 72% te heffen.

De verlagingen van belastingen op de topinkomens sinds 1990 worden zo volledig teruggedraaid. Deze maatregel levert ongeveer € 3 miljard per jaar op. Het aftoppen van de salarissen van de 2000 (semi-)ambtenaren die nu meer dan de 'Balkenende'-norm per jaar betaald krijgen, levert netto ongeveer € 100 miljoen per jaar op.

7.4 Duurzaam belastingsysteem

Duurzame bedrijven krijgen in het nieuwe belastingsysteem voordelen. Partij voor Mens en Spirit wil zoeken naar een manier waarop de prijzen van milieuonvriendelijke producten en diensten kunnen worden verhoogd en de prijzen voor milieuvriendelijke producten en diensten kunnen worden verlaagd. De inzet van het nieuwe belastingsysteem moet hier een oplossing voor bieden. Tot die tijd wil de partij de fiscale vergroening stimuleren door de BTW op ongezonde en milieubelastende producten te verhogen naar 21% en de BTW op gezonde, duurzame producten te verlagen naar 6% en zo mogelijk af te schaffen. Externe kosten die worden afgewenteld op milieu en samenleving, moeten in de prijzen zichtbaar worden. Een product krijgt pas de certificering duurzaam indien daadwerkelijk het milieu niet wordt belast is en er geen mensenrechten worden geschonden. Door het afschaffen van belasting op arbeid worden de relatief arbeidsintensieve biologische landbouw-producten goedkoper. Investeren in duurzaamheidmaatregelen wordt gemakkelijker via de coöperatieve gemeenschapsbank. Bedrijven kunnen hierdoor gemakkelijker verduurzamen, zonder subsidies.

7.5 Bezuinigen op subsidies

Subsidies kosten de Nederlandse staat zo'n € 8 miljard per jaar. In z'n algemeenheid zijn subsidies een sigaar uit eigen doos. Subsidies zijn geen cadeau van de staat, maar worden betaald met onnodig hoge belastingen. De schier oneindig vele subsidies veroorzaken veel overbodige kosten voor de uitvoering en controle hierop. Ook zijn de resultaten die hiermee worden bereikt over het algemeen bedroevend slecht. Dit lokt met name in Europees verband corruptie en fraude uit. Partij voor Mens en Spirit wil bij alle subsidies opnieuw bekijken of ze echt nodig en werkzaam zijn. Zij wil onder andere bezuinigen op landbouwsubsidies die in het algemeen worden verstrekt op producten die dier en milieu schaden. Europese landbouwsubsidies zorgen tevens voor ongelijke verhoudingen in de wereldhandel. Voorlopig gaat partij voor Mens en Spirit ervan uit dat de helft van de bestaande subsidies kan worden geschrapt.

Omdat 30% van de loonkosten en het voor de werkgevers daarbij behorende risico in het door Partij voor Mens en Spirit voorgestelde belastingsysteem verschuiven naar het moment waarop goederen en diensten daadwerkelijk worden verkocht, worden er lage kosten voor controle en uitvoering gemaakt. Zo ontstaat er minder snel corruptie en fraude en er is minder noodzaak voor gebruik van subsidies.

Afhankelijk van de mate waarin de vereenvoudigingen van het belastingstelsel, het sociale zekerheidstelsel en beperking van de subsidies daadwerkelijk worden doorgevoerd, verwacht de partij een bedrag van € 2 tot € 3 miljard per jaar op de kosten van de uitvoerende instanties, zoals de belastingdienst en het UVW, te kunnen bezuinigen. Aanvullend verwacht de partij nog een bedrag van € 2 tot € 3

miljard per jaar op de kosten van beleidsambtenaren en dure consultancybureaus te kunnen bezuinigen.

8.2 Huurprijzen omlaag

Partij voor Mens en Spirit is principieel van mening dat de woningbouworganisaties moeten worden omgevormd tot woningcoöperaties. Bewoners worden mede-eigenaar van deze woningbouw-organisaties en hebben zo medezeggenschap over het te voeren beleid. De woningbouworganisaties hebben nu als doel winst maken voor de aandeelhouders. Ze geven managers te grote salarissen en bonussen. Zij gebruiken hier desnoods maatschappelijk ongewenste methoden voor, zoals het speculeren met derivaten. De nieuw te vormen woningcoöperaties mogen zich uitdrukkelijk alleen nog maar bezig houden met beheer van woningen plus de financiering hiervan en geen gebruik meer maken van derivaten.

Het nieuwe hypotheekplan van Partij voor Mens en Spirit kan ook worden gebruikt om de huren te verlagen. De woningcoöperaties kunnen de bestaande, te dure leningen zonder boeterente omruilen voor een goedkopere lening. Het geld voor de nieuwe leningen komt van de levensloopspaarregeling. De rente die hierover betaald moet worden is gelijk aan de rente die de deelnemers van de levensloopspaarregeling krijgen en maximaal een half procent kostenopslag om de kosten van de bank te betalen. Ook wordt ongeveer 2% bespaard op de rentekosten die nu betaald moeten worden. Dit is de winst op het geld. Met het schrappen van het verschil van 2% rente die banken nu teveel aan kosten bij de woningbouworganisaties in rekening brengen, kunnen de huren eenmalig gemiddeld met 15 tot 20% worden verlaagd.

Ook bij huurwoningen geldt dat er met verdergaande renteverlaging geen reële verlaging van de woonkosten kan worden gerealiseerd. Met verlengen van de periode dat de leningen voor de huurwoningen moeten worden afgelost van 30 naar bijvoorbeeld 100 jaar – als de woningen hier geschikt voor zijn – kunnen huren in reële koopkracht gemiddeld worden gehalveerd. Hierbij is rekening gehouden met de kosten van onderhoud. In hoeverre deze verlenging van de afbetalingsperiode in praktijk mogelijk is moet nog worden onderzocht.

De huren worden nu ieder jaar verhoogd. Ook bij het nieuwe systeem is dit het geval en zullen de huren net als in de afgelopen 40 jaar (bijna) gelijk aan de gemiddelde jaarlijkse loonsverhoging worden verhoogd. Deze verhogingen sluiten aan op de rente die jaarlijks aan de deelnemers van de levensloopspaarregeling moet worden betaald en heeft ook als doel om dit mogelijk te maken. Met deze paar simpele en duidelijke afspraken hebben we het gebruik van derivaten om het risico van afwijkende renteontwikkelingen in de tijd af te dekken en de kosten die we hiervoor moeten maken niet meer nodig.

De woonkosten kunnen verder omlaag worden gebracht door woningen te bouwen die zoveel mogelijk zelfvoorzienend zijn in energie. Partij voor Mens en Spirit wil woningbouwverenigingen stimuleren om zoveel mogelijk zelfvoorzienend qua energie te bouwen en te renoveren. Investeringen in bijvoorbeeld zonnepanelen en zonneboilers worden binnen enkele jaren terugverdiend. Hierna wordt stroom (bijna)

gratis. Ook huurders moeten de kans krijgen om duurzame energiesystemen te plaatsen. Investeringen in duurzaamheidsmaatregelen kunnen door de in dit hoofdstuk genoemde nieuwe financieringsmethode nog sneller worden terugverdiend.

8.4 Wonen en werken dichter bij elkaar

Sinds 1970 hebben veel landen bij hun stedenbouwbeleid het ‘spookstad’-concept toegepast. Enkele voorbeelden hiervoor zijn in Nederland de Bijlmer en de zgn. Vinexwijken. Wonen en bijna alle overige levensfuncties zijn hier bijna maximaal uit elkaar getrokken. Zo is de behoefte en noodzaak voor vervoer met de auto gemaximaliseerd. Partij voor Mens en Spirit is van mening dat dit beleid 180 graden moet worden omgedraaid: wonen en alle overige levensfuncties moeten zoveel mogelijk bij elkaar worden gebracht zodat de behoefte aan vervoer tot een minimum kan worden beperkt. Zo wordt het zelfvoorzienend wonen gestimuleerd. Dit is wenselijk gezien de schaarste aan energie en grondstoffen, naast belasting van het milieu door mobiliteit.

In de komende 40 jaar moeten in Nederland ongeveer een miljoen woningen worden bijgebouwd, die door de vergrijzing vooral door alleenstaande oudere vrouwen zullen worden bewoond. Hier kan voor een klein deel in worden voorzien door nu leegstaande kantoorpanden om te bouwen. Met nader onderzoek zal moeten worden bekeken hoeveel bestaande woningen en overige gebouwen er moeten worden afgebroken, verplaatst moeten worden of een andere bestemming moeten krijgen om de structuur van de steden van de toekomst in lijn te brengen met de nieuwe visie: alles zoveel mogelijk lokaal in ‘gemengde steden (wonen, werken en recreëren). Ongeveer 80% van de eerste levensbehoeften kan daadwerkelijk lokaal geproduceerd worden.

9.1 Waardering van verschillende rollen

Partij voor Mens en Spirit vindt een nieuwe visie op arbeid noodzakelijk. Voor iedereen is een werkplek. Het vertrekpunt bij werkgelegenheid moet echter niet het verschil tussen betaald en onbetaald werk zijn, maar de rol en de taak die het beste bij iemand passen. Wat iemand kan en doet, dient te worden gewaardeerd en dus te worden beloond. Bepaalde minderheden worden op dit moment niet of moeilijk in dienst genomen (ouderen, allochtonen, gehandicapten, enzovoort), vooral door een eenzijdige economische kijk op werken en door het afstoten door overheden van hun dienstverlenende bedrijven. In het huidige systeem wordt veel talent verspild. Veel mensen zitten op de verkeerde plek. De lokale gemeenschap en de overheid hebben een taak om werk op diverse niveaus te verschaffen.

-

-

10. Onderwijs en educatie

De enorme toename van het aantal labelkinderen (nieuwetijdskinderen) laat zien dat het mis gaat in een onderwijssysteem dat vooral gericht is op presteren en dat de eigenheid van het kind niet tot bloei laat komen. Onderwijs dient zich te richten op de aanwezige talenten, zowel op rationeel als op persoonlijk gebied. Dure managementlagen en beperkende protocollen en een aantal toetsen kunnen verdwijnen, waardoor geld vrijkomt voor het handhaven van kleinere scholen.

10.1 Ruimte bieden voor ontwikkeling

Elk kind is uniek en heeft persoonlijke talenten en kwaliteiten. Deze talenten en kwaliteiten worden door uitdagende en liefdevolle begeleiding en educatie geholpen tot bloei te komen. Bij onderwijs dient het stimuleren van de eigen authenticiteit en bewustzijnsontwikkeling centraal te staan, in samenhang met het besef deel uit te maken van een levend en sociaal geheel. Onderwijs mag meer ‘holistisch’ worden in plaats van zich slechts toe te leggen op mentale kennisoverdracht. Hierdoor worden niet alleen instrumenten voor het functioneren in deze samenleving geboden, maar wordt ook gezorgd voor ruime mogelijkheden voor de ontwikkeling van specifieke kwaliteiten van elk kind op emotioneel, sociaal, intellectueel, materieel en spiritueel terrein.

10.2 Aandacht voor zowel basisvaardigheden als voor ervarend leren

Holistisch gericht onderwijs en educatie leggen nadruk op zelfstandig en ervaringsgericht leren binnen de gemeenschap, in plaats van het aanbieden van een eenzijdig op mentale kennisverwerving en het verzamelen van informatie gericht lespakket. Voor jongeren van alle leeftijden zijn spel, ervarend leren en creativiteit nodig om zich te kunnen ontplooien . Rekenen en taal zijn uiteraard basisvaardigheden. Partij voor Mens en Spirit wil dat hier meer aandacht aan wordt geschonken want kennis van deze basisvaardigheden laat nu te vaak te wensen over. Reken- en taallessen kunnen op creatieve manieren worden gegeven. Onderwijzers moeten hierin meer vrijheid krijgen. Scholen en klassen dienen qua grootte een menselijke maat te hebben.

Het aanbod van alternatieve leervormen, zoals leercentra waar zowel jongeren als ouderen samen en van elkaar kunnen leren, zou kunnen worden verbreed. Jongeren moeten de kans krijgen om verantwoordelijkheidsgevoel te ontwikkelen voor hun eigen onderwijs en bijdrage binnen de gemeenschap, Dit is niet hetzelfde als een gebrekkige begeleiding onder het mom van ‘zelfstandigheid’. Jongeren kunnen veel meer mogelijkheden worden geboden om in hun eigen gemeenschap, tussen mensen van verschillende leeftijden en met verschillende achtergronden, (levens)ervaring op te doen en begeleid te worden. Maatschappelijke stages en stages bij bedrijven blijven daarom erg belangrijk.

10.3 Lesinhoud: UVRM en UVRK zijn richtinggevend

Naast de grondwet, zijn de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (de UVRM), de Universele Verklaring van de Rechten van het Kind (de UVRK) en het Verdrag inzake de Rechten van het Kind (het VRK) richtinggevend voor de lesinhoud. Scholen krijgen wettelijke ruimte (door ruimere interpretatie van artikel 23 van de Grondwet, dat de vrijheid van onderwijs regelt) om aanpak en identiteit te verbreden waardoor verschillende typen leerlingen conform hun eigen talenten educatie en begeleiding kunnen ontvangen. Er moet vrijheid komen om lesinhoud af te stemmen op het ontwikkelingsproces en de talenten van kinderen. Ouders en kinderen mogen intensief en beleid beïnvloedend bij het onderwijs betrokken worden. Scholen en buurten werken meer samen.

De overheid dient te stoppen met het steeds weer opleggen van nieuwe regelgeving. Met het onderwijsveld samen dient een heroriëntatie te worden aangegaan, waarin wordt bekeken hoe er gewerkt zou moeten worden en welke huidige schooltypes wel of niet effectief en wenselijk zijn. Ook dient uitdrukkelijk bekeken te worden wat kinderen meegegeven moet worden en praktische invulling gaat krijgen.

Partij voor Mens en Spirit vindt het wenselijk dat kinderen meer tijd krijgen om te rijpen, alvorens zij definitieve keuzes gaan maken. De partij denkt aan het samenvoegen van de huidige basisschool en het eerste deel van het voortgezet onderwijs tot een nieuwe basisschool met een duur van 10 jaar. Deze nieuwe basisschool gaat ook de voor- en naschoolse opvang van kinderen verzorgen.

De inhoud van de vakkenpakketten gaat gelijkwaardig aandacht geven aan de breedte van het mens-zijn: geestelijke ontplooiing, intuïtieve vaardigheden, cognitieve vaardigheden, sociale vaardigheden, relatiekunde, leren ontspannen en maatschappelijke bewustwording. Vakken als muzikale vorming, drama, kunst, toneel en filosofie horen hierbij. Kennisverwerving dient zich daarnaast ook meer te richten op thema's die vanuit een brede maatschappelijke visie belangrijk zijn: gezondheid, voeding, milieu, natuur, financieel inzicht en voedselvoorziening. Praktische vaardigheden en het werken met de handen moeten weer een uitdrukkelijke plaats binnen het onderwijssysteem krijgen. Een herinvoeren van een soort ambachtsschool is voor de partij een grote wens. Niet iedereen wil 'met het hoofd' werken.

Het verplichten van exacte vakken als wiskunde en statistiek is een belemmerende factor voor een hogere scholing van mensen die minder lineair denkend zijn. Er moeten keuzemogelijkheden zijn, bijvoorbeeld bij menswetenschappen als sociologie en psychologie, die minder exact zijn. De huidige kwaliteitsbewaking van het onderwijs vernauwt de educatieve mogelijkheden. De Cito-toets dwingt tot dominantie van reken-, lees- en taalonderwijs waardoor bijvoorbeeld mondelinge taalvaardigheid en andere vaardigheden niet getoetst kunnen worden. De Cito-toets dient te worden gebruikt waarvoor deze is bedoeld: als hulpmiddel bij de advisering richting het voortgezet onderwijs en niet als middel om de kwaliteit van scholen te bepalen en scholen daarop af te rekenen. Hiervoor dienen andere instrumenten te worden ontwikkeld, waarbij de breedte van het vakkenaanbod wordt meegewogen. Daarnaast dienen scholen rekening te houden met het zich gelukkig voelen van leerlingen en personeel en dit ook mee te nemen als kwaliteitscriterium.

10.4 Vrije studiekeuze zonder marktwerking

Een beloningsstructuur voor onderwijsinstellingen waarbij ieder diploma geld oplevert, heeft ertoe geleid dat het aantal afgestudeerden voor sommige bestuurders belangrijker is dan de kwaliteit van het onderwijs en competenties van de afgestudeerden. De vraag is of aanlokkelijke PR-verhalen voor studierichtingen er altijd op zijn gericht om de juiste student op de passende plek te krijgen of dat veelal sprake is van werving om het financiële voordeel voor schoolbesturen.

Om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren is het van belang dat het beloningssysteem niet zo zeer kijkt naar het aantal, maar vooral naar de kwaliteit en de tevredenheid van de afgestudeerden. Een verplichte 'second opinion' bij de beoordeling van afstudeerscripties en dergelijke zou ervoor kunnen zorgen dat een beloningssysteem op basis van kwaliteit mogelijk wordt. Zo'n extra beoordeling zou kunnen worden uitgevoerd door experts van andere onderwijsinstellingen en uit de gemeenschap of praktijk, zoals werkzoekende experts.

10.5 Aanbod en de positie van leerkrachten

De positie van coaches en leraren als professionals dient te worden versterkt. Zij krijgen meer invloed op de lesinhoud, op rapportage en evaluatie, in samenwerking met leerlingen en ouders. Onderwijs wordt meer een gezamenlijk project. De partij wil de levenswijsheid van ouderen en van mensen met ervaring uit de praktijk via de informele economie inzetten in onderwijsondersteuning en overdracht van wijsheid en voldoening.

10.6 Afschaffen les- en collegegeld

Mens is van mening dat onderwijs gratis moet zijn.

-

Partij voor Mens en Spirit vindt dat ieder mens de vrijheid heeft om te kiezen voor gezin, studie of werk op elk gewenst moment van het leven. Daarom is er voor eenieder een studie beschikbaar vanaf het moment dat hij wordt toegelaten tot een studie op voortgezet-, hoger-, of universitair onderwijs.

10.7 Bezuinigingen niet ten koste van leerlingen

Marktwerking uit het onderwijs
Partij voor Mens en Spirit wil scholen een krachtige eigen autonomie geven met een eigen kleine, goedkope aansturing. Hierbij denkt zij onder meer aan de vorming van een coöperatieve onderwijs- en educatie-instelling per woonwijk.

De schaalvergroting heeft ertoe geleid dat enorme instituten zijn ontstaan. Het contact tussen bestuur en primair proces gaat daarmee verloren en de afstemming binnen de instituten verloopt moeizamer. Daar waar docenten en teamleiders bezig

zijn met studenten, sturen de lagen daarboven het onderwijs aan op financiële kengetallen. Daarnaast zijn de salarissen van de topbestuurders en extra managementlagen te hoog. Om die redenen dienen de hogescholen weer kleinschaliger te worden. Het bestuur heeft dan weer contact met het primaire proces: jonge mensen ondersteunen bij hun ontwikkeling op een wijze die aansluit bij hun behoeften en die van de gemeenschap.

11. Gezondheid en zorg

Het creeren van een nationaal zorgsysteem,zonder marktwerking, het eigen risico afschaffen.

Gezonde voeding stimuleren, bewerkt voedsel alleen toe te staan als er geen schadelijke

bijwerkingen op mens en dier zijn.

Meer en onafhankelijk onderzoek doen naar de (schadelijke) gevolgen en gebruik van vaccinaties en straling.

De samenwerking en uitwisseling tussen reguliere en alternatieve geneeskunde verbeteren

Vrije keuze van heelmethoden en middelen stimuleren.

Uitbannen van de bureaucratie in de zorg,minder formulieren en meer zorg.

Ook in de zorg meer geld voor alle zorgverleners, dus betere verdeling over alle lagen.

De huidige marktwerking in de zorg schaadt

Geen eigen risico meer

De mens is een schitterend en uniek geestelijk, energetisch, psychologisch en fysiek wezen. Gezond zijn en kunnen blijven is een belangrijk basisgegeven voor elke mens om conform de eigen aard te kunnen ontwikkelen en leven. Zowel uitwendige als inwendige factoren zijn van grote invloed op de gezondheid.

De westerse (reguliere) geneeskunde is praktisch en levert een nuttige bijdrage aan het analyseren en helpen herstellen van aandoeningen van het materiële lichaam. Een mens is echter méér dan alleen een optelsom van materiële delen. Een mens is een bezield wezen met lichaam, geest en ziel.

Partij voor Mens en Spirit staat voor een genees- en heelkunde vanuit een holistische visie op de mens. Zij gaat ervan uit dat lichamelijke, psychische, sociale en milieuaspecten elkaar wederkerig beïnvloeden. Door te kijken naar de mens als geheel, binnen zijn omgeving, wordt gewerkt aan de gezondheid van lichaam en geest. Partij voor Mens en Spirit zet het zelfgenezend vermogen van de mens centraal. Goede voeding, schoon water, een zuiver milieu, innerlijke en uiterlijke harmonie, een groene leefomgeving, rust en tevredenheid zijn essentiële aspecten die de gezondheid ondersteunen.

11.1 Preventie en zelfgenezend vermogen

Een aantal cursussen en maatregelen met een sterk preventief karakter dient standaard te worden vergoed en tevens te worden aangeboden op scholen. Ook het onderwijs in de zorg moet veel meer worden gericht op ziektepreventie. Uit recent onderzoek blijkt dat complementair werkende artsen 15% goedkoper werken dan niet complementair werkende artsen. Door het zelfgenezend vermogen maximaal aan te spreken en door complementair helen, waar mogelijk, in de gehele geneeskunde toe te passen kunnen grote bezuinigingen en nog veel grotere gezondheidswinsten worden bereikt.

11.2 Meer ontspanningsmogelijkheden op werk en school

De maatschappij veroorzaakt stress en spanningen die leiden tot een hoog ziekteverzuim en andere problemen. Onderwijs en bedrijfsleven kunnen maatregelen nemen om ontspanningsmogelijkheden te vergroten, bijvoorbeeld door de aanleg van groene bedrijventerreinen, het aanbieden van ontspanningsmassages en coaching, en door een aangename werksfeer. Bedrijven kunnen hun werknemers ruimte en tijd aanbieden om zichzelf op te laden, bijvoorbeeld door inrichting van rust-, yoga- of meditatieruimten. Yoga- en meditatielessen kunnen worden aangeboden op scholen, in centra en bij bedrijven.

11.3 Gezond, lokaal geproduceerd voedsel betaalbaar voor iedereen en handhaving natuurlijke gewasbeschermers

‘Let food be thy medicine and medicine be thy food’. Gezond voedsel heeft een bewezen positieve invloed op het afweersysteem en daarmee op het voorkomen en herstellen van ziektes. Goed voedsel vult niet alleen. Het is niet enkel een brand- en bouwstof, maar voedt in de brede zin des woords en biedt vitaliteit. Goede voeding dient voor iedereen bereikbaar te zijn en niet, zoals nu het geval is, slechts voor degene die het kan betalen of er directe kennis/toegang toe heeft. Uit onderzoek van de Universiteit van Amsterdam blijkt dat in achterstandswijken vooral met schadelijke bestrijdingsmiddelen bespoten voedsel wordt geconsumeerd, omdat dit goedkoper wordt aangeboden in bulksupermarkten. Door de invoering van een garantie-inkomen worden tevens de voedselbanken overbodig gemaakt en wordt voedsel als grondrecht door de staat erkend.

Partij voor Mens en Spirit kiest voor produceren op maat: geen voedsel meer verspillen en zoveel mogelijk lokaal produceren. Door de productie en consumptie

van voedsel zoveel mogelijk lokaal en regionaal op elkaar af te stemmen en door de consumptie van seizoensgebonden producten te stimuleren, dalen de transport- en opslagkosten, zowel in milieutechnisch als in financieel opzicht. Bijkomende belangrijke voordelen zijn: minder kans op bederf onderweg dus minder verspilling, minder files en minder brandstofgebruik en minder gebruik van verpakkingsmateriaal.

De mens is een natuurlijk wezen en daar past een natuurlijke, niet doorstraalde, gentechnologievrije voeding bij. Uit diverse onderzoeken blijkt biologische voeding gezonder te zijn voor mens en omgeving dan voedsel dat veel bewerkingen heeft ondergaan. Daarom wordt biologisch eten de norm, ondersteund door een daarop toegesneden belastingsysteem. Biologische voedingswaren worden betaalbaar voor iedereen door het verlagen en zelfs afschaffen van de BTW op biologische voedingswaren. Ook het biologisch certificeren, dat de overstap naar biologische productie voor kleine bedrijven nu vaak nog onbetaalbaar maakt, kan hierdoor goedkoper worden. Agrarische bedrijven kunnen hierdoor gemakkelijker verduurzamen.

-

11.4 Meer ruimte voor fysieke uitdaging: spel voor jong en oud

De mens heeft een natuurlijke behoefte aan spel, fysieke uitdaging en lichaamsbeweging. Een goede fysieke conditie verbetert de algemene gezondheid en het immuunsysteem.

In de huidige samenleving hebben veel sporten echter een commercieel karakter gekregen. Partij voor Mens en Spirit kiest bewust voor spel in plaats van voor commerciële sport. Spel is toegankelijker voor mensen die weinig of niet sporten en biedt de mogelijkheid om te werken aan gezondheid, ontspanning en individuele ontwikkeling op motorisch en geestelijk gebied. Spel creëert samen delen, samen oefenen, samen ontdekken en samen groeien voor jong en oud. Spel geeft mogelijkheden tot individuele ontwikkeling en teamontwikkeling. Bij spel staan ongedwongen genieten en speelse competitie centraal. Om spelen te bevorderen komen er meer vrije, duurzame speelruimtes en speelbossen voor jong en oud.

11.5 Eigen verantwoordelijkheid: vrije keuze van heelmethoden en –middelen

Het is van essentieel belang dat mensen zelf een bewust en verantwoord besluit kunnen nemen over alle zaken die de gezondheid betreffen. De mensen dienen wettelijke keuzevrijheid te hebben als het gaat om heelmethoden, geneeswijzen en heelmiddelen, die mogen passen bij de persoonlijke levensbeschouwing en het eigen wereld- en mensbeeld.

Met het huidige beleid van overheden (nationaal en Europees) krijgen consumenten en patiënten steeds minder keuzevrijheid als het gaat om geneesmethoden en – middelen die niet voldoen aan de gangbare wetenschappelijke maatstaven.

Een duidelijk voorbeeld van de beperking van de keuzevrijheid zijn de plannen van het kabinet om niet langer toe te staan dat op verpakkingen en in bijsluiters van homeopathische geneesmiddelen vermeld staat waarvoor ze gebruikt kunnen

worden. Zonder deze informatie wordt het de consument echter onmogelijk gemaakt om een geschikt product te kiezen!

Als op homeopathische geneesmiddelen niet vermeld staat waarvoor ze toegepast kunnen worden, zullen ze steeds minder worden gekocht met als gevolg dat de producten uiteindelijk uit de schappen zullen verdwijnen. Dit bevoordeelt reguliere medicijnen en de farmaceutische industrie. Het betekent bovendien een forse en oneerlijke beperking van de mogelijkheden van mensen om naar eigen inzicht en op een natuurlijke wijze aandacht te besteden aan hun gezondheid.

Vanuit een ander wereldbeeld en andere ideeën over ziekte en gezondheid wensen veel mensen zich niet te conformeren aan de uitslagen van gangbaar onderzoek. Dit dient gerespecteerd te worden.

In de visie van de partij gaan marktwerking, commercie en zorg veelal niet samen. Privatisering van de gezondheidszorg wordt daarom teruggedraaid. Dit zorgt bovendien voor een sterke daling van de kosten, door besparing op onder andere administratie, management, reclame en werving. Burgers hebben daarnaast het fundamentele recht om invloed uit te oefenen op de zorginstellingen.

Partij voor Mens en Spirit wil daarnaast samen met alle betrokken partijen de bouwstenen voor een fundamenteel nieuw duurzaam zorgstelsel onderzoeken. De principes van ‘Creating Shared Value’ (Michael E. Porter) zouden kunnen helpen het gewenste zorgstelsel op een moderne wijze uitvoerbaar te maken en te houden.

Zieke mensen hebben liefde, warmte, tijd en ruimte nodig om weer in balans te komen. Dit geldt ook voor mensen in zorgcentra. Er zijn belangrijke aanvullingen op medicijnen en behandelingen nodig, zoals een andere inrichting, mooie muziek, meditatie, zachtmoedige begeleiding en aandacht. Om deze werkwijze te bevorderen streeft de partij naar een samenwerking tussen reguliere zorg en alternatieve zorg.

11.6 Ontvlechting onderzoek/onderwijs en commercie

Commerciële, farmaceutische en agrochemische bedrijven hebben vaak te veel invloed op adviesorganen, onderzoek, onderwijs en bijscholing. Onderzoek naar de (bij)werkingen van medicijnen is om financiële redenen vaak te summier en er worden soms zelfs onderzoeksgegevens achtergehouden. Daarom wil Partij voor Mens en Spirit de medische sector en de commerciële farmaceutische industrie gaan ontvlechten. Artsen zouden geen verplichte bijscholing meer moeten krijgen via commerciële partijen. Universiteiten moeten niet meer worden gedwongen om samen te werken met commerciële partijen. Medicijnen en onderzoeksresultaten moeten niet langer vercommercialiseerd worden. Wetenschappelijk onderzoek zou ter goedkeuring en toetsing niet langer moeten worden beoordeeld door farmaceuten, maar door de overheid en onafhankelijke deskundigen.

Partij voor Mens en Spirit wil een andere samenstelling van adviesorganen, zoals de Gezondheidsraad, zodat deze niet meer voor het merendeel wordt samengesteld uit personen die nauwe banden hebben met het bedrijfsleven. De partij wenst adviesorganen met onafhankelijke deelnemers waarvan een vierde uit burgers bestaat. Dit geldt eveneens voor de WHO, die nu voor 70% financieel afhankelijk is

van farmaceutische bedrijven. Dit is onwenselijk en dient fundamenteel aangepakt te worden.

11.7 Verantwoordelijkheid werkgevers en onderwijsinstellingen

Het is van groot belang dat bedrijven en onderwijsinstellingen hun verantwoordelijkheid nemen met betrekking tot het aanbod van gezond eten binnen hun kantines. In Frankrijk en Groot-Brittannië zijn goede resultaten gehaald bij het verbeteren van de gezondheid van kinderen en hun ouders door het geven van gezonde kooklessen. Uit onderzoek blijkt zelfs dat gezonde voeding agressie vermindert! Kinderen die gezond eten zijn fitter, rustiger en minder snel afgeleid waardoor ze gemakkelijker functioneren in de omgang met anderen, vaak beter presteren en zich bovenal gelukkiger voelen.

11.8 Eerlijke informatie over voedingsmiddelen

Etikettering en informatie over voedingsmiddelen dient te worden uitgebreid met informatie over herkomst en de aanwezigheid van genetisch gemanipuleerde ingrediënten om de consument goed te informeren.

Partij voor Mens en Spirit wil hernieuwd onderzoek naar de gevolgen van consumptie van E-nummers in voeding en een verplichte vermelding van mogelijk schadelijke gevolgen van kunstmatige zoetstoffen op de betreffende verpakkingen van voedingsmiddelen. Betere en eerlijke voorlichting is nodig op dit vlak. Het toevoegen van chemische, mogelijk schadelijke E-nummers is onnodig als wordt overgestapt op een lokale, seizoensgebonden voedselvoorziening op maat.

11.9 Sterke terughoudendheid bij vaccineren

Er zijn aanwijzingen dat vaccinaties sterk ongewenste effecten kunnen hebben. Is er werkelijk bewijs dat vaccins altijd effectief zijn en dat ze volledig onschadelijk zijn? Volgens

Partij voor Mens en Spirit is gebrek aan zekerheid over de gezondheidseffecten op korter en lange termijn een risicovol uitgangspunt voor het onder druk dwingen tot vaccinatie van grote groepen van de bevolking. Vaccinatieprogramma's moeten eerst worden getoetst op veiligheid, bijwerkingen en langetermijneffecten. Een objectieve groep van wetenschappers zou het nut en de gevaren van vaccinaties in kaart moeten brengen waarbij er geen enkele belangenverstrengeling mag zijn tussen de adviseurs en de industrie.

De overheid moet zeer terughoudend zijn met vaccineren en dit slechts willen toepassen na gedegen onderzoek en alleen indien hier zwaarwegende redenen voor zijn. Dit was en is niet het geval voor de vaccins tegen baarmoederhalskanker en Mexicaanse griep. Uiteraard dient vaccinatie uitsluitend op vrijwillige basis plaats te vinden. De extreme vaccinatiedruk van het RIVM en de consultatiebureaus dient te stoppen. De effectiviteit en werkzaamheid van de standaard-griepprik voor 60-plussers en risicogroepen is onbewezen. Met terughoudendheid worden miljoenen euro's bespaard en wordt mogelijk zelfs bijgedragen aan een stevige gezondheidswinst.

11.10 Blijvende verkrijgbaarheid voedingssupplementen en alternatieve geneesmiddelen

Voedingssupplementen en alternatieve geneesmiddelen moeten vrij verkrijgbaar blijven. Zij mogen slechts uit de handel worden genomen bij gebleken gevaar. Onderzoekstrajecten kunnen worden opgezet om de andere werkingswijze van deze middelen te onderzoeken gebaseerd op het andere mensbeeld dat hiermee samenhangt. Europese en nationale wetgeving worden hierop toegesneden, wat de partij betreft.

11.11 Natuurlijke cosmetica

Cosmetica is een van de meest gebruikte productgroepen in de Nederlandse samenleving. Mensen gebruiken dagelijks tandpasta, shampoo, bad- en doucheproducten en nog veel meer. Het grootste orgaan van de mens, de huid, wordt in haar functie het best ondersteund met natuurlijke lichaamsverzorgings-producten.

De meeste winkels verkopen cosmeticaproducten die nanodeeltjes, parabenen, ftalaten en andere synthetische kleur- of geurstoffen bevatten. Natuurzuivere producten bevatten geen synthetische toevoegingen, worden zoveel mogelijk gewonnen uit biologische landbouw of uit ecologisch gecertificeerde natuurgebieden en zijn proefdiervrij. Ze zijn veilig en ondersteunen het zelfgenezend vermogen van het lichaam. De partij wil het gebruik van natuurlijke cosmetica bevorderen door een daarop toegesneden belastingsysteem.

In de tandheelkunde wil zij het gebruik van natuurlijke dan wel biologisch goed verdraagbare materialen sterk bevorderen.

11.12 Professionalisering alternatieve/ natuurlijke gezondheidszorg

Alternatieve geneeswijzen hebben bij veel patiënten de voorkeur. Daarom moet er een eigen onderzoeksdomein worden gecreëerd. Partij voor Mens en Spirit wenst derhalve een faculteit Alternatieve genees- en behandelwijzen, mede om het medisch veld bij te scholen over deze andere werkwijzen en achterliggende visie. Gezien de grote interesse in en waardering voor deze diagnose- en heelmethoden bij het publiek, dient ook vanuit wetenschappelijke hoek hiervoor positieve aandacht te komen, aansluitend op de andere insteek van deze methodieken.

Partij voor Mens en Spirit ziet grote winst, ook financieel, bij de inzet van alternatieve zorg op scholen, in gevangenissen, in tehuizen en andere instellingen. Zij ziet graag dat reguliere zorg en alternatieve geneeswijzen in de nabije toekomst toenadering zoeken om samen te werken en te leren van elkaar. Op dit moment is de term ‘alternatief’ het breedst bekend bij het algemene publiek en wordt deze ook gebruikt door de verzekeringsmaatschappijen. Partij voor Mens en Spirit wil, samen met de gezondheidssector, een eenduidige term invoeren die de lading van de huidige alternatieve geneeswijzen op passender wijze dekt dan nu het geval is.

11.13 Bescherming tegen straling

Stralingsoverlast door elektromagnetische velden dient hoger op de politieke agenda te staan. Het 'kennisplatform ElektroMagnetische Velden' concludeert, dat de klachten die mensen met een verhoogde gevoeligheid voor elektriciteit ervaren reëel en ernstig kunnen zijn. Deze klachten beïnvloeden de kwaliteit van het leven nadelig. Er bestaat geen veilige norm voor lange-termijn blootstelling.

Partij voor Mens en Spirit stelt gezondheid boven financiële belangen. Het voorzorgsprincipe dient van kracht te zijn zolang de veiligheid voor de gezondheid niet kan worden gewaarborgd. Daarom zullen in eerste instantie zwakke personen en kinderen moeten worden beschermd tegen de biologische invloeden van elektromagnetische straling. Dat kan door goede voorlichting. In openbare gebouwen, zeker in scholen en ziekenhuizen, wordt geen WIFI geïnstalleerd. Introductie van nieuwe zendtechnieken, zoals LTE, wordt pas goedgekeurd na degelijk en onafhankelijk onderzoek.

De overheid/gemeenschapsdienst gaat stralingsarme plaatsen, zogenaamde 'witte zones', opzetten. Hier kunnen elektrogevoelige mensen bijkomen. Gelijktijdig wordt hun gezondheidstoestand onderzocht, met behulp van bekwame, zo nodig internationale specialisten. Door overdracht van kennis van deze specialisten worden Nederlandse medici snel en adequaat opgeleid.

Partij voor Mens en Spirit zal zich ervoor inzetten dat de overheid de bevolking volledig informeert naar aanleiding van gedegen onderzoek. Iedere burger kan dan zijn eigen verantwoordelijkheid nemen. Een eerste stap naar volledige informatieverstrekking is het actief openbaar maken van COFAM 2 onderzoek.

Omdat energieopwekkingssystemen in huis in de toekomst steeds meer zullen worden toegepast, dient de overheid een onafhankelijk instituut op te richten. Dit instituut gaat beoordelen of nieuwe elektronische technieken voldoen aan nieuw op te stellen richtlijnen voor 'dirty power' en schakelfrequenties onder de 50Hz. Elektrische apparatuur mag het welbevinden en de gezondheid niet schaden, ook niet op de langere termijn. Dit schept uitdagingen en kansen voor de Nederlandse kenniseconomie.

11.14 Bescherming van het gehoor

Met name jongeren worden op grote schaal blootgesteld aan knalharde, oorverdovende geluidsvolumes. Vele van hen lopen hierdoor permanente gehoorbeschadiging op, waar ze de rest van hun leven mee zitten. Hoewel strengere geluidsnormen worden opgelegd en oordopjes bij poppodia moeten worden uitgedeeld, gaat de overschrijding van beschadigende volumes voort. Door betere voorlichting over de gevolgen van te hoge geluidsvolumes op de lange termijn kunnen jongeren een bewuste beslissing nemen. De overheid dient juist in het delen van duidelijke informatie een rol te spelen: bescherming van het gehoor moet standaard in het lespakket al op de basisschool worden opgenomen. Investeren in voorlichting levert veel op: het hele leven kunnen blijven genieten van muziek en het voorkomen van torenhoge kosten voor gehoorapparaten.

11.15 Besparingen gezondheidszorg

De zorg slokt in 2017 ruim 28,5 % van de Rijksbegroting op (2012 nog zo'n 20 %). Als op deze wijze verder wordt gegaan, zal dit in 2040 40% zijn. Ook de gezondheidszorg zal een bijdrage moeten leveren aan de bezuinigingen die de overheid de komende jaren door moet voeren om een sluitende begroting te krijgen. Om geld te kunnen vrijmaken wil Partij voor Mens en Spirit dat de specialisten in loondienst gaan werken. Ook moeten de grote inkomensverschillen tussen diverse specialisten verdwijnen en de inkomens van zorgmanagers sterk worden verlaagd. De kosten van managementlagen en overhead moeten worden beperkt. De Diagnose Behandeling Combinatie (DBC), de basis van het betalingssysteem voor de ziekenhuiszorg en de geneeskundige geestelijke gezondheidszorg, wordt fors vereenvoudigd.

De uitgaven voor preventie staan in geen enkele verhouding tot de ziektekosten. Door het accent van de zorg te verschuiven naar preventie, wordt het principe 'voorkomen is beter dan genezen' in praktijk gebracht. Hierdoor kan een grote financiële slag geslagen worden. Mensen kunnen vaker en meer verantwoordelijkheid en ondersteuning krijgen bij het behoud van hun gezondheid en effectieve heling bij ziekte. Zorgbehoevende ouderen zijn een ernstig signaal dat de maatschappij op het verkeerde spoor zit. Zieke en zwakke ouderen worden geleidelijk aan gezien als de normaalste zaak van de wereld. Maar dat is het juist niet!

11.16 Erkenning geboorte- en zelfbeschikkingsrecht

Elk individu heeft het recht om zelf te beschikken over zijn leven. Het gaat daarbij met name om de kracht van lichaam en geest om het leven te starten of te beëindigen. Mensen hebben het recht om leven te beginnen (geboorterecht) en te eindigen (zelfbeschikkingsrecht), waarbij adviezen vanuit zowel reguliere artsen als alternatieve en/of natuurlijke geneeskundigen van het grootste belang zijn. Partij voor Mens en Spirit stelt voor om meer open publiek debat te voeren over euthanasie en abortus: hoe wordt respectvol omgegaan met het recht van bestaan zodat weloverwogen, bewuste keuzen kunnen worden gemaakt op basis van de vrije wil van het individu?

12. Jeugd en gezin

In deze samenleving hebben de meeste jongeren het materieel goed, maar hebben zij geen echte, eigen plek en ontbreekt het vaak aan tijd en aandacht, waardoor zij 'lastig' kunnen zijn of gevonden worden. Veel jongeren komen uit gebroken gezinnen, wat bij hen de nodige emotionele schade kan hebben veroorzaakt. Jongeren staan bloot aan enorme hoeveelheden informatie en worden geconfronteerd met vaak geseksualiseerde commercie en uitwendige impulsen. Het is voor veel jongeren van nu moeilijk om in deze drukke samenleving bewust te worden van wat zij zelf willen, wie zij zijn en hoe zij hun leven zelf kunnen aansturen. Bij sommigen drukt een gevoel van leegte en/of onvrede zich uit in verslaving, geweld en vandalisme.

In juni 2012 heeft een rechter kinderen onder toezicht van jeugdzorg gesteld vanwege obesitas. Hier gaat de overheid veel te ver. Partij voor Mens en Spirit wil voor elk mens en elk kind een gezonde lifestyle mogelijk maken, maar niet met dit soort verregaande, ontwrichtende maatregelen. Dit vonnis legt mogelijk de weg open naar onder toezicht stelling vanwege blowen, spijbelen, teveel drinken, te weinig laten lezen, enzovoort. Dit is in de ogen van de partij een heilloze weg. Het aanpakken van oorzaken moet voorop staan, en niet het onderdrukken van symptomen. Daarnaast is er voor veel kinderen weinig fysieke speelruimte en worden kinderen door continue reclame verleid tot ongezond gedrag. Gezond eten is momenteel vaak nog duurder dan ongezond eten. De oorzaken van dit soort problemen zijn daarmee ook een verantwoordelijkheid van de samenleving.

12.1 Goed functionerende jeugdzorg

Al jaren zijn er alarmerende geluiden over jeugdzorg. Onderzoek bevestigt nu de ergste vermoedens: Kinderen in pleeggezinnen en tehuizen worden drie tot vier keer vaker slachtoffer van seksueel misbruik dan jongeren die thuis wonen. Uit huis geplaatste jongeren met een licht verstandelijke beperking zijn zelfs tien keer vaker slachtoffer. Tussen 2008 en 2010 kwam misbruik in de jeugdzorg ‘schokkend vaak’ voor, stellen wetenschappers van de Universiteit Leiden.

Jeugdzorg is hard nodig maar dient op een andere leest geschoeid te worden. De huidige organisatie is niet toegerust op de situatie van nu. Steeds meer ouders zijn wanhopig en onmachtig, zeker als zij in de ambtelijke zorgmolens belanden. Ouders en zorgmedewerkers kunnen vals worden beschuldigd, zonder dat zij verhaal kunnen halen. Hiermee hebben de advies- en meldpunten een machtig wapen in handen. Daarnaast wordt de druk op ouders steeds groter om gestelde diagnoses te accepteren, al zijn zij het er niet mee eens. De aanpak om ‘achter de voordeur’ te werken en gezinnen intensief te begeleiden, lijkt in veel gevallen niet zo succesvol, bijvoorbeeld door de vele verschillende hulpverleners en het gebrek aan coördinatie per gezin.

Partij voor Mens en Spirit staat voor een bredere aanpak die niet alleen aandacht schenkt aan het probleem, maar juist aan de achterliggende oorzaken. Welk signaal geven deze jongeren af met betrekking tot de samenleving? Waarin schiet deze tekort? Partij voor Mens en Spirit denkt dat jongeren te weinig begeleid worden in de vorming van hun persoonlijkheid en op hun weg in een hectische en verwarrende samenleving met onnoemelijk veel keuzes, afleidingen en verleidingen. Jongeren worden vooral ‘economisch gericht opgeleid’ om de wenselijke rollen in de samenleving te vervullen. Er is weinig tijd en aandacht om hen te ondersteunen in deze samenleving, om hen te helpen ontdekken wat zij zelf willen. Zij worden vaak slecht gehoord, maar ook met weinig begeleiding losgelaten. Hierdoor gaan zij zich ongewenst en onmachtig voelen. Hun eigen kracht kan veel meer aangeboord worden. Jongeren moeten kansen krijgen om (levens)ervaring op te doen in de samenleving.

Voor Partij voor Mens en Spirit ligt de sleutel in een andere, gezamenlijke oriëntatie, waarbinnen jongeren niet meer als commercieel doel worden gezien en minder op prestatie worden afgerekend en een eigen plek krijgen. Ze worden uitgenodigd de groene en rijpe inzichten van hun generatie te delen. Partij voor Mens en Spirit wil

dan ook investeren in een goed functionerende jeugdzorg met ervaren voogden. Dat is nodig gezien het feit dat veel gezinnen een opeenstapeling van problemen kennen. Nadruk dient te komen op het voldoen van de thuissituatie aan de voorwaarden van veiligheid, harmonie, affectie en stabiliteit, met daarbij begeleiding op het pad van de eigen gekozen levensinvulling. Ondeskundige en onervaren medewerkers mogen niet meer betrokken zijn in de directe processen. Geïnvesteerd wordt in therapie en begeleiding van de leden van het gezin.

12.2 Meer ruimte voor het gezin en het kind

Partij voor Mens en Spirit wenst meer positieve aandacht voor het gezin en voor tijd en ruimte voor het privéleven. Door verzakelijking van de samenleving komen jeugd en gezin in het gedrang. Er worden daarnaast steeds meer sensitieve, hoogontwikkelde kinderen geboren die meer en speciale aandacht nodig hebben. Er lijken steeds meer kinderen met zogenaamde 'stoornissen' te komen, die vervolgens medicijnen krijgen voorgeschreven. Partij voor Mens en Spirit vindt dat de maatschappij niet verder moet gaan op deze weg. Wat is er aan de hand? Zijn er zoveel meer kinderen met problemen of wordt een enigszins ander gedrag als problematisch beschouwd en wordt gemeend dat het kind daarom behandeld moet worden? Kinderen krijgen al jong een stempel mee dat zij hun gehele leven meedragen in hun dossier. De samenleving stelt steeds meer hoge en specifieke eisen aan haar kinderen en is niet ingericht op de unieke eigenheid van jongeren. Er is een geheel andere visie op en benadering van kinderen nodig.

Ouders ervaren een druk om steeds meer en harder te werken, met als gevolg dat hun stress en uitputting een directe weerslag heeft op hun kinderen, en terug. Niet alleen is het belangrijk om gezinnen op een positieve manier te ondersteunen, de buurten waar de jongeren opgroeien moeten met meer aandacht en ruimte voor de jeugd worden ingericht. Ook moeten er alternatieven ontwikkeld worden die de kracht van gezinnen en hun vrienden en familie en buurten aanboren. Dit lukt echter slechts als mensen meer tijd over houden voor hun privéleven.

12.3 Herziening adoptierecht

Het adoptierecht voorziet slechts in het ongedaan maken van adoptie als het adoptiekind op het moment van het verzoek 20, 21 of 22 jaar oud is. Er zijn schrijnende gevallen, bijvoorbeeld na seksueel misbruik door de adoptievader, waarbij het zeer wenselijk is om ook op eerdere en latere leeftijd de adoptie ongedaan te kunnen maken. Ook zal zo het erfrecht weer hersteld worden. Voorstel wetswijziging: Het indienen van verzoek tot ongedaan maken van adoptie door het adoptiekind kan vanaf het 18e levensjaar gehonoreerd worden, zonder verdere beperkingen.

12.4 Kinderopvang: grootouders doen mee

Hoewel de meeste ouders graag veel tijd met hun kinderen besteden, is kinderopvang soms nodig. Kinderopvang kan grote waarde hebben voor de emotionele en sociale ontwikkeling van kinderen. Partij voor Mens en Spirit streeft ernaar dat opvang niet de vorm krijgt van verkapte lessen. Ouderen uit de lokale gemeenschap kunnen een belangrijkere rol vervullen in de kinderopvang. Zij brengen

een schat aan levenservaring met zich mee, wat zich kan vertalen in een rustige en liefdevolle begeleiding. Partij voor Mens en Spirit wil lokale initiatieven ondersteunen waarmee ouders en 'grootouders' elkaar gemakkelijker weten te vinden. Door samenwerking tussen jong en oud (gepensioneerd) kunnen de kosten van kinderopvang dalen.

13. Alcohol, drugs en verslaving

Het gebruik van alcohol en drugs is van alle tijden en culturen, maar neemt in deze tijd excessieve vormen aan, zeker onder jongeren. Dat betekent dat dit niet als een vooral individueel probleem gezien kan worden, maar als een probleem in de structuur van deze samenleving. Partij voor Mens en Spirit ziet werkende en duurzame oplossingen indien de fundamentele oorzaken hiervan worden onderzocht en aangepakt. De samenleving van nu is veeleisender, stressvoller, vaster gestructureerd, meer gecontroleerd en daarmee ook onvrijer geworden. Drugs, alcohol en allerlei andere vormen van verslaving zijn een poging om tijdelijk te ontsnappen aan deze druk of zijn een manier om niet mee te doen. Er is sprake van een collectieve leegte door het wegvallen van religie, normen en waarden, idealen en gemeenschapszin. Slechts materie en uiterlijkheden lijken te tellen.

13.1 Softdrugs en alcohol toestaan en harddrugs hard aanpakken

Het huidige drugsbeleid is inconsequent. Coffeeshops zijn toegestaan, maar de teelt en de toelevering zijn illegaal. 'Natuur'cannabis bestaat al eeuwenlang. Er zijn altijd al sterke en mindere sterke soorten cannabis geweest. In het Westen is cannabis echter veredeld om planten met een zo hoog mogelijk THC-gehalte te produceren. Naast THC zijn er in de oorspronkelijke cannabisplant veel cannabinoïden aanwezig waarvan medicinale werking is aangetoond. Helaas zijn tegenwoordig via het illegale circuit ook synthetische vormen verkrijgbaar die onder de designerdrugs vallen.

Partij voor Mens en Spirit wil de teelt van 'natuur'cannabis legaliseren. De partij wil slechts de teelt toestaan van de softdrug-cannabis. Teelt kan echter niet zomaar worden toegestaan: voor de teelt moeten voorschriften komen met betrekking tot toegestane locaties, maximale hoeveelheden en het voorkomen van overlast. Goede voorlichting over de gezondheidsrisico's van toegestane drugs blijft essentieel. Daarmee wordt aangesloten bij het preventiebeleid.

Partij voor Mens en Spirit wil maatwerk bieden bij verslavingszorg en mensen op een liefdevolle manier begeleiden om van verslavingen af te komen en daar lessen uit te kunnen leren. Ook afkicken van antidepressiva valt hieronder.

Medicinale toepassingen

Er zijn patiënten die baat hebben bij cannabisproducten. Partij voor Mens en Spirit ziet graag meer onderzoek in deze richting.

Harddrugs

Het gebruik van harddrugs is een groot maatschappelijk probleem dat persoonlijke en maatschappelijke ontwrichting veroorzaakt. Een evenwichtig mens gebruikt geen

harddrugs. Voorlichting ter preventie van harddruggebruik is dan ook onontbeerlijk, maar vooral de psychische aanpak van de gebruiker moet centraal komen te staan. Harddrugs, al dan niet synthetisch zijn en blijven niet toegestaan. Een harde aanpak van de handel in deze drugs blijft noodzakelijk.

Alcohol

Alcoholgebruik kan met mate, want ook alcohol is een 'natuur'drug. Om ouders te ondersteunen stemt Partij voor Mens en Spirit in met ophoging van de leeftijdsgrens voor verkoop van alcohol naar 18 jaar.

14. Wetenschap en spiritualiteit

Wetenschap speelt in bijna alle facetten van het leven een grote rol. De moderne wetenschap houdt zich echter voornamelijk bezig met grofstoffelijk, materialistisch en mechanisch onderzoek. Dit eenzijdige paradigma heeft grote invloed op beleid en wetgeving en heeft daarmee grote consequenties voor wat mensen bijvoorbeeld mogen eten en hoe mensen zich willen genezen. De regering dient onderzoek te stimuleren dat meer recht doet aan energetische en andersoortige principes en uitgangspunten. Kwalitatief onderzoek dient een belangrijkere rol in te nemen.

14.1 Openheid over risico's van nieuwe technologieën

Nieuwe technologieën zijn in ontwikkeling. Zij zijn echter zo ingewikkeld dat elk maatschappelijk debat erover vrijwel meteen stil valt. Te denken valt aan gentechnologie, chiptechnologie en nanotechnologie. Deze wetenschap kan leiden tot nieuwe technieken, maar brengt ook gevaren en risico's met zich mee. Bij de ontwikkeling en inzet van deze technologieën is wijsheid essentieel. Een dialoog moet op gang worden gebracht aan de hand van simpele, alledaagse voorbeelden en scenario's zodat goed overdacht restrictief beleid op het gebied van gen-, chip- en nanotechnologie kan worden geformuleerd. Het voorzorgsprincipe dient hier altijd het uitgangspunt te zijn.

14.2 Wijs met nanodeeltjes

Vaak zonder dat de consument het beseft, worden nanodeeltjes reeds op zeer grote schaal toegepast in bijvoorbeeld cosmetica, zonder dat de aanwezigheid vermeld staat op de verpakking. Uit onderzoek blijkt dat er in veel nanodeeltjes titaandioxide zit, bijvoorbeeld als UV-filter in cosmetica-producten. De toepassing van nanodeeltjes kent twee grote problemen: Ten eerste stapelen de bewijzen dat ze schadelijk zijn zich op. Verbanden met auto-immuunziekten zijn al gevonden. Dit is gokken met de gezondheid uit puur winstbejag. Het tweede probleem is dat de toepassing van nanodeeltjes dermate nieuw is, dat niet bekend is hoe het afval veilig verwerkt kan worden. Nanodeeltjes zijn alleen al hierom veel te vroeg geïntroduceerd. Investeringen zijn nodig in de ontwikkeling van betrouwbare meetmethoden om de aanwezigheid van nanodeeltjes te kunnen vaststellen en om de schadelijkheid ervan in kaart te kunnen brengen. De consument heeft het recht te weten waar nanodeeltjes in voorkomen en wat de risico's zijn, zodat hij daar een bewuste keuze in kan maken. Deze informatie dient bij het product beschikbaar te zijn.

15. Veiligheid en privacy

Objectieve werkelijkheid en subjectieve veiligheid zijn belangrijk aspecten voor elk wezen om zich in harmonie en schoonheid te kunnen ontwikkelen en te kunnen bloeien. Het algemene gevoel van veiligheid is onvoldoende op dit moment. Dit heeft enerzijds te maken met de informatiemaatschappij, waardoor iedereen weet wat overal gebeurt en anderzijds met een gebrek aan vertrouwen in de overheid en in elkaar. Een gemeenschap floreert en is veilig als haar burgers zich thuis, gezien en gewenst voelen.

15.1 Sociaal burgerschap

Vanuit (mede)verantwoordelijkheidsbesef voor de samenleving zullen burgers meer neigen tot ‘goed gedrag’ en tot het vanzelfsprekend tentoonspreiden van verantwoordelijk en sociaal burgerschap.

Vernieuwende vormen van wonen en leven kunnen de veiligheid in buurten verhogen. Criminaliteit neemt af door meer aandacht voor het gezamenlijke in de samenleving in combinatie met meer sociaaleconomische gelijkheid en meer aandacht voor psychische problematiek. Betere collectieve voorzieningen, waaronder het garantie-inkomen, en iedereen zijn eigen energievoorziening, dragen bij aan een gevoel van zekerheid en veiligheid waardoor de kwaliteit van het samen leven verbetert.

15.2 Aandacht voor daders en slachtoffers vanuit helende intentie

Criminaliteit komt in essentie voort uit inwendige angst en verwonding. Mensen kunnen ‘scheef groeien’ door hun heden en verleden. Het kan noodzakelijk zijn om stevig in te grijpen, maar altijd vanuit het besef dat een maatregel er vooral toe dient om erger te voorkomen. Criminaliteit is tevens een weerspiegeling van een ‘collectief duister’ in de samenleving. Het werkelijk tot in de wortel oplossen van criminaliteit kan slechts door een pakket aan inzichten, acties en maatregelen die op liefde en niet op woede en wrok zijn gebaseerd. Daders en slachtoffers dienen veel aandacht te krijgen en vanuit een helende intentie begeleid te worden. Werkstraffen voor daders kunnen een socialer en minder duur alternatief zijn, in plaats van of naast gevangenisstraffen.

15.3 Lokaal aangestuurde politie en rechtvaardige, toegankelijke justitie

Hoe harder er wordt gestraft, hoe meer criminaliteit er ontstaat. Elk mens is uiteraard verantwoordelijk voor zijn daden, maar onderzoek wijst uit dat het merendeel van de criminaliteit wordt veroorzaakt door zwakbegaafde of beschadigde mensen. Daarnaast roept een gebrek aan vertrouwen in de samenleving ook criminaliteit op. Mensen voelen zich niet meer verbonden met of verantwoordelijk voor elkaar. Het gedrag van politici en beleidsmakers is daarnaast maatgevend. Als zij graaien, dan veroorzaakt dit onvrede en boosheid. Kennelijk is er geen geld of capaciteit voor de wens tot streng straffen. 19 van de 20 aangiften bij de politie leiden tot niets. De overheidssite werd gehackt. Communicatiesystemen werken niet goed. De politie is ontevreden. Veel straffen en boetes worden niet uitgevoerd en niet geënd. Het lijkt

erop dat de overheid een tandeloze tijger is die hard brult maar niet bijten kan. Dit is duidelijk niet de juiste weg.

Partij voor Mens en Spirit wil investeren in een politie die lokaal aan te sturen moet zijn en die zich op een menselijke manier gedraagt. Justitie moet rechtszaken rechtvaardig afhandelen.

Volgens onderzoeksgegevens die bij de verkiezingen in 2010 door de overheid zijn verstrekt, kan door efficiëntere inrichting van het politie- en justitieapparaat een bedrag van € 2 miljard per jaar worden bezuinigd.

Partij voor Mens en Spirit meent dat dit geld zoveel mogelijk moeten worden gebruikt om de kwaliteit en het rendement van deze dienstverlening te verbeteren, daar deze in de afgelopen jaren zijn gedaald. Daarnaast vindt de partij dat klokkenluiders goed en snel moeten worden beschermd en bovendien financieel moeten worden geholpen als daar noodzaak toe is. De wetgeving die nu in de maak is om te komen tot een onafhankelijk meldpunt en financiële ondersteuning mag ruimhartiger zijn. Een klokkenluider mag geen nadeel ondervinden door zijn gerechtvaardigde daad.

Steeds meer burgers verliezen hun vertrouwen in het rechtssysteem. Het rechtssysteem moet voor iedereen financieel toegankelijk zijn. Ook procederen tegen de overheden dient op basis van gelijke kansen mogelijk te zijn. Nu laat de burger het snel afweten: de overheid heeft ten slotte een onbeperkt budget en de burger niet. Indien eigen bijdrages worden verhoogd zou dit voor veel burgers een ramp betekenen en procederen onmogelijk maken. De Nationale Ombudsman hekelde het 'cynisme' van de wetgever die stilaan het evenwicht tussen de staatsmachten verandert. De rechtspraak wordt 'weggedrukt' en de 'rechtsstatelijkheid' van Nederland komt in gevaar indien de burger onmogelijk hoge kosten moet betalen. De Nationale Ombudsman stelde tevens dat de overheid het vaak op procedures aan laat komen en dat kost gemeenschapsgeld. Dat vindt Partij voor Mens en Spirit hoogst onwenselijk omdat er andere mogelijkheden zijn, zoals alternatieve en hoogst waardevolle vormen van conflictoplossing en mediation. Door de ongelijkwaardige, financiële verhouding dreigt het risico dat partijen en in het bijzonder de overheid als partij een te passieve opstelling kiezen en niet actief bijdragen aan de conflictoplossing. In veel kwesties blijkt het recht vaak zo complex dat zelfs deskundigen er niet steeds in slagen om een goede afweging vooraf te maken. Recht zou moeten gaan over rechtvaardigheid in plaats van over het eenzijdig technocratisch toetsen van regels.

15.4 Betere bescherming van persoonsgegevens

De privacy van de gewone burger komt steeds meer in het geding, bijvoorbeeld door het verzamelen van persoonsgegevens, zonder dat dit bewijsbaar een positief effect heeft op het voorkomen van criminaliteit en terrorisme. Privacy is belangrijk omdat deze vrijheid geeft en omdat het hacken en misbruiken van gegevens in deze tijd nogal eenvoudig is. Partij voor Mens en Spirit wil dat er een afbouw plaatsvindt van controlesystemen. Nederland dient niet meer zomaar mee te werken aan het verstrekken van inlichtingen en verkoop van gegevens aan het buitenland. Het monitoren van energieverbruik, GPS-telefoon, internet en bewegingsverkeer dient uitsluitend te worden toegestaan middels een gerechtelijk bevel. Het briefgeheim

dient onaantastbaar te blijven. De bescherming van privacy dient altijd het uitgangspunt te zijn bij het ontwerp van grootschalige informatiseringsprojecten. Deze systemen mogen niet meer informatie opslaan dan strikt noodzakelijk (dataminimalisatie) en alleen voor een vooraf beschreven doel (doelspecificatie). Bij doelverruiming dient de eerder opgeslagen informatie te worden vernietigd.

Overheden en bedrijven dienen informatie zoveel mogelijk geanonimiseerd op te slaan en zo kort mogelijk (termijnverkorting). De burger dient inzicht te hebben in het gebruik én toekomstig gebruik van zijn privégegevens (transparantie). De burger moet zelf kunnen bepalen wat er met de gegevens gebeurt en de mogelijkheid hebben om de gegevens te vernietigen. Er moet duidelijk worden vastgelegd wie toegang heeft tot de data (toegangscriteria). Het versleutelen van informatie dient een burgerrecht te zijn.

Systemen die nu worden/ zijn ingevoerd, zoals het Elektronisch Patiënten Dossier (EPD), Elektronisch Kind Dossier (EKD) en de OV-chipkaart moeten opnieuw worden ingericht volgens deze beginselen. De overheid kan nu op geen enkele wijze de veiligheid van het EPD en het EKD en het voorkomen van misbruik ervan garanderen.

Overheidsdatabases dienen ontworpen te zijn volgens het ‘security & privacy by design’-principe. Informatiebeveiliging dient op het hoogste niveau ingebed te zijn bij zowel de technologie, de mensen en de procedures. Dit betekent expliciet dat het centraal beschikbaar stellen van informatie over burgers via publieke netwerken niet meer is toegestaan. Niet strikt noodzakelijke koppelingen tussen overheidsdatabases dienen te verdwijnen. De overheid heeft een onmiddellijke meldingsplicht bij het lekken van databases met daarin informatie over burgers, bedrijven en organisaties.

Partij voor Mens en Spirit wil af van spionagecamera’s boven de snelwegen. Camerabewakingssystemen in publieke ruimten dienen enkel in hoogrisicogebieden toegepast te worden. Partij voor Mens en Spirit wil bezuinigen op camerabewaking, vingerafdrukken op identiteitspapieren en op de ontwikkeling van overige biometrische systemen. Biometrische gegevens waaronder DNA, irisscan en vingerafdruk behoren toe aan de lichamelijke integriteit. Opslag en gebruik hiervan door de overheid is uitsluitend toegestaan voor strafrechtelijk veroordeelden. Opslag en gebruik van biometrische gegevens in identiteitskaarten en paspoorten dienen onmiddellijk afgeschaft te worden en de gegevens dienen onafhankelijk controleerbaar vernietigd te worden. Het dient geen enkel doel. Daarnaast kan de overheid veiligheid en het voorkomen van misbruik van opgeslagen biometrische gegevens op geen enkele wijze garanderen. Bovendien worden de opgeslagen vingerafdrukken op identiteitskaarten en paspoorten niet gebruikt in Europa: wetten en technologie zijn daarop niet eens afgestemd. Niet strafrechtelijk veroordeelde burgers dienen het recht te hebben om zich zonder identificatiebewijs te verplaatsen. Preventief fouilleren is enkel toegestaan bij strafrechtelijk vervolgde personen en zij die daarvan concreet worden verdacht.

15.5 Bescherming van woning en de lichamelijke integriteit

Nieuwe technologieën vormen een bedreiging voor de privacy in woningen en van de lichamelijke integriteit. Steeds vaker wordt techniek ingebouwd in of rond woningen

(zoals camera's) en het lichaam (zoals microchips). Er komen steeds meer mogelijkheden om op afstand, elektronisch, door muren en kleding heen, heimelijk bij mensen naar binnen te kijken. De huidige rechtsbescherming, namelijk het huisrecht en het grondrecht op lichamelijke integriteit, is te fysiek van karakter om weerstand te kunnen bieden tegen deze elektronische bedreigingen.

Om de privacy te beschermen moet het grondrecht op bescherming van de woning en de interpretatie van het grondrecht op lichamelijke integriteit worden aangepast. Het is van groot belang dat mensen worden beschermd tegen alle inbreuken op het huisrecht (inclusief waarneming met technische hulpmiddelen) en de lichamelijke integriteit (inclusief handelingen waarbij de inbreuk niet uit de aard der handeling kenbaar is voor de betrokkene, zoals bij heimelijk doorlichten van het lichaam op afstand). Hierdoor kan de burger bijvoorbeeld beschermd worden tegen het voorstel van de politie om mobiele naaktscanners te ontwikkelen voor gebruik op straat.

Ook moet nu al worden nagedacht over technieken die in de toekomst mogelijk kunnen worden, zoals het onderscheppen van hersensignalen voor opsporingsdoeleinden. Deze vorm van privacy-schending klinkt nu nog ver weg, maar zal onvermijdelijk steeds dichterbij komen, tot in het lichaam zelf. De privacybescherming kan alleen worden gewaarborgd als dit debat tijdig wordt aangegaan.

15.6 Vrij internet en flexibel auteursrecht

Het internet dient vrij te blijven van toegangsrestricties en heffingen. Partij voor Mens en Spirit beraadt zich nog over een standpunt inzake de zogenaamde cookiewetgeving. Het lijkt vooralsnog een onmogelijk te handhaven wet die bovendien het wezen van internetfunctionaliteit teveel beperkt en interactie met gebruikers nodeloos ingewikkeld maakt. Het vervaardigen van een kopie van auteursrechtelijk beschermd materiaal is nu toegestaan voor persoonlijk niet-commercieel gebruik. Tevens is er een aantal uitzonderingen voor gebruik van beschermd materiaal geregeld. Het auteursrecht dient te worden vervangen door een flexibeler auteursrecht dat beter past bij de huidige informatiemaatschappij. DRM (Digital Rights Management)-toepassingen kunnen belemmerend werken voor de consument. Deze dienen uitsluitend te worden toegepast indien de consument in praktisch gebruik niet wordt gehinderd en indien de kwaliteit van het materiaal niet wordt aangetast.

15.7 Betere bescherming belangen consument

De vrije markt heeft een aantal grote nadelen. Het is niet eenvoudig om als burger 'door de bomen het bos te zien'. Partij voor Mens en Spirit wil een uitgebreidere bescherming van de belangen van de consument.

Bedrijven die dure consumptiegoederen verkopen (meubels, keukens, enzovoorts) dienen aangesloten te zijn bij een garantiefonds of geschillencommissie, waardoor in geval van faillissement de koper zijn geld retour ontvangt of de goederen alsnog geleverd krijgt. Ook kunnen contracten niet meer per telefoon of aan de deur worden afgesloten. De potentiële klant die interesse heeft ontvangt een contract dat getekend teruggestuurd dient te worden om rechtsgeldig te kunnen zijn. Burgers die

bij de BKR (Bureau Krediet Registratie) geregistreerd worden of waarvan een registratie wordt gewijzigd, ontvangen binnen een week hierover een brief die hen inzage geeft in de melding. Burgers die door de overheid in een situatie worden gebracht waarin zij rechtshulp nodig hebben, dienen deze kosten vergoed te krijgen. Beoordeling hiervan wordt door een ‘commissie rechtshulp’ gedaan.

Burgers en bedrijven die een beroep op de WOB (Wet Openbaarheid Bestuur) doen, moeten vaak een gevecht leveren om dit recht te kunnen uitoefenen. Dit moet laagdrempeliger worden. Gesubsidieerde instellingen en met publiek geld gefinancierde diensten worden verplicht hun jaarrekeningen openbaar te maken.

16. Samen leven, multi-menselijke samenleving

De diepste essentie van elke mens is niet cultureel bepaald, maar van een geestelijke, universele oorsprong. Partij voor Mens en Spirit staat voor een multi-menselijke samenleving waarbinnen ruimte is voor iedereen.

De menselijke, cultureel ingekleurde visie is beperkt. Als een ieder zich bewust is van de ware essentie van elk mens, is het mogelijk elkaar respectvol te waarderen, onderlinge verschillen te overstijgen en tot oplossingen op een hoger niveau te komen waarbinnen de eigen authenticiteit centraal staat.

Integratie betekent voor de partij niet het verliezen van de eigenheid of de eigen cultuur, maar juist het helpen opbloeien van de eigenheid en van talenten en vaardigheden die op individueel niveau aanwezig zijn, opdat elk mens een gewaardeerd en volwaardig lid van de samenleving kan zijn. Wel is het essentieel dat iedereen kan deelnemen aan de Nederlandse samenleving. Beheersing van de Nederlandse taal is hiertoe de sleutel.

16.1 Vluchtelingen

Mensen vluchten niet zomaar. Oorlog en armoede liggen hieraan ten grondslag. Zolang er geen goede en adequate opvang in de eigen regio bestaat en het Westen niet in voldoende mate bereid is daaraan bij te dragen, zal geaccepteerd moeten worden dat mensen zichzelf en hun kinderen in veiligheid willen brengen. Dit geldt ook voor economische vluchtelingen: zolang er geen betere verdeling is van de natuurlijke rijkdommen die de aarde kent en er geen eerlijkere verdeling komt van materiële zaken, zullen mensen blijven zoeken naar mogelijkheden om zichzelf en hun gezin in leven te houden. Het past een geciviliseerd land als Nederland niet dat het op de vingers getikt moet worden door diverse mensenrechtenorganisaties wegens het asielbeleid.

In het kleine Nederland kan echter niet iedereen worden opvangen. Daar wordt niemand gelukkig van. Partij voor Mens en Spirit wil actief een bijdrage gaan leveren aan de discussie over de oorzaken van vluchtelingenstromen, met als doel het bewust maken van Nederlandse overheden en het bestrijden van deze oorzaken. Zo dienen de overheden alleen nog producten te kopen die een fair trade of een vergelijkbaar keurmerk hebben. Door andere economieën te helpen verminderen vluchtelingen-stromen vanzelf.

16.2 Humane opvang

Artikel 3 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens zegt dat ieder mens recht heeft op leven en werk. Mensen die in Nederland aankomen dienen op een humane wijze opgevangen te worden. Partij voor Mens en Spirit vindt dat er een aankomstcentrum moeten komen dat voorziet in de eerste behoeften van de nieuwkomer. Hieraan zijn traumadeskundigen, artsen, juristen en scholing gekoppeld. De nieuwelingen worden ten minste 3 maanden lang behandeld, juridisch bijgestaan en ontvangen scholing, die tot doel heeft, naast het leren van de Nederlandse taal, ook bekend te worden met de Nederlandse cultuur, normen en waarden. De instelling heeft 3 maanden de tijd om te onderzoeken wat het vervolgtraject zal zijn. Een Iraanse arts wordt bijvoorbeeld gekoppeld aan een Nederlandse arts, waardoor er informatie-uitwisseling ontstaat. Deze arts, die nu niet mag bijscholen en werken omdat hij wellicht op een dag, als het veilig is, terug kan, hoeft op deze manier niet ‘gegijzeld’ te worden (tot soms wel 10 jaar) in ‘niemandsland’. De aankomst- en wooncentra kunnen dit nieuwe beleid gaan uitvoeren. De uitzetcentra in de huidige vorm moeten verdwijnen: mensen in nood horen niet in een gevangenis en dwang werkt veelal averechts. Daarnaast kunnen veel vluchtelingen niet terug omdat hun land hen niet meer accepteert. Deze mensen worden vaak grof en harteloos behandeld en gevangen gezet. Hier moet zo spoedig mogelijk een einde aan komen.

16.3 Wonen, scholing en werk vluchtelingen

Bij het verlaten van het aankomstcentrum wordt een tijdelijke asielstatus verstrekt die recht op scholing en werken biedt. Woonruimte wordt geregeld en kinderen gaan naar school. Deze kinderen zouden bijvoorbeeld passen in scholen die faciliteiten bieden zoals een Internationale Schakelklas. Ze hebben vaak specifieke problematiek (oorlogstrauma’s bijvoorbeeld), waardoor er ook gedragsmatig nogal wat aan de hand is.

Volwassenen dienen het taalonderwijs te vervolgen, kunnen stage lopen en mogen vrijwillig of betaald werken. Iedereen is straks nodig om in deze vergrijzende samenleving een bijdrage te leveren en zolang iemand een medeburger is, wordt van hem een bijdrage verwacht. Hieraan kan geen definitieve asielstatus worden ontleend. Een ieder die elders voor een lange periode verblijft, zal daar waarschijnlijk wortelen, werkzaam of niet. Door te werken kan de uitgangspositie voor terugkeer verbeteren en wordt de bereidwilligheid op een positieve manier vergroot. Iemand met beheersing van een extra taal, scholing en werkervaring heeft meer capaciteiten om in het land van herkomst ingezet te worden en een nieuwe toekomst op te bouwen. Hierbij kunnen hulpverleningsorganisaties in dat land faciliteren en ondersteunen. Randvoorwaarden zijn in paragraaf 23.1 benoemd.

16.4 Veilig teruggaan

Het huidige uitzetbeleid is vernederend en leidt tot mensonterende situaties. Ouders worden geboeid onder de ogen van hun kinderen tot het vliegtuig is geland. Kinderen zitten naast een agent en mogen niet naast moeder of vader zitten. Vaak zijn de uitgeprocedeerden in het land van herkomst niet gewenst en moeten ze rechtsomkeert maken. Terug in Nederland worden ze op straat gezet en bestempeld

als onwillig en uitgeprocedeerd, met andere woorden illegaal en crimineel. Het falen van de overheden en de diplomatie wordt zo op onmachtigen afgewenteld.

Partij voor Mens en Spirit stelt een ander beleid voor. Niemand mag worden gedropt op een vliegveld elders in de wereld zonder dat veiligheid en een traject aangaande wonen en werk zijn geregeld. Het gebeurt te vaak dat de dood volgt na terugkeer indien het land niet echt veilig is. Landen zijn niet veilig als niet-gouvernementele organisaties (NGO's) en hulpverlenende instanties niet actief kunnen zijn of negatief adviseren. Een ieder die om individuele zwaar wegende redenen onveilig is in het land van herkomst mag ook niet worden uitgezet. Partij voor Mens en Spirit werkt aan een goed fundament onder het toekomstperspectief op weg naar individuele vrijheid en een vol- en menswaardig bestaan, uitgaande van het principe hoe een ieder zou willen worden opgevangen en wat een ieder nodig zou achten om te slagen in een dergelijke situatie.

16.5 Cultuurverschillen waarderen

Partij voor Mens en Spirit merkt op dat er een diepe kloof is ontstaan tussen verschillende culturen. Wederzijdse angst en wantrouwen spelen hierbij een belangrijke rol. Openbare gesprekken en bijeenkomsten tussen mensen uit verschillende culturen lopen vaak uit op algemene uitspraken die mensen niet dichter tot elkaar brengen.

Het huidige integratie- en inburgeringsbeleid is in de ogen van de partij niet effectief omdat het mensen wil omvormen naar een westers 'superieur' model met een bijbehorend gedrag en uiterlijk. Partij voor Mens en Spirit vindt dat het niet werkt als Westerse normen en waarden worden opgedrongen. Ook Nederlanders willen immers geaccepteerd worden in hun eigenheid en merkwaardigheden.

Partij voor Mens en Spirit denkt dat mensen elkaar nader komen als zij open staan voor kwaliteiten, normen en waarden die vanuit een andere cultuur naar voren komen. Door te leren zichzelf veilig te voelen bij elkaar, ondanks elkaars anders zijn, wordt meer bereikt en kunnen de positieve kanten van ieders cultuur wederzijds inspireren. Het respecteren van de grondwet en de mensenrechten zijn daarbij vanzelfsprekende en levende uitgangspunten.

16.6 Samen leven door samen leren

Partij voor Mens en Spirit wil projecten opstarten om de vraag te beantwoorden hoe verschillend mensen willen leven en werken en hoe dat gezamenlijk kan worden gerealiseerd. Door open gesprekken te voeren kunnen politiekcorrecte discussies worden overstegen. Op basis van gelijkwaardigheid met elkaar in gesprek komen vanuit een anders zijn en elkaar een spiegel laten zien, is belangrijk. Wat kan er van elkaar worden geleerd? Het bijvoorbeeld gezamenlijk opzetten van een permacultuurtuin in stadsbuurten met bewoners uit verschillende culturen is een prima manier om samen te werken aan een gezamenlijk doel, waar uiteindelijk alle bewoners baat bij hebben. Wanneer wordt samengewerkt aan een concreet project, blijken de overeenkomsten vaak groter dan gedacht en blijkt er heel veel van elkaar te kunnen worden geleerd en gewaardeerd, in harmonie.

16.7 Meer mogelijkheden voor lokale kunstuitingen

De beleving van kunst, zoals drama, dans, orkest- en koormuziek bevordert de creativiteit en inspiratie. Deze kunstvormen creëren de vrijheid om eigenheid en talenten te ontplooien. Cultuurverschillen, zoals taal en afkomst, vormen geen barrière voor toneelspel of een concert- of dansuitvoering om elkaar te vermaken en te inspireren. Deze eenheid in verscheidenheid versterkt het begrip en de tolerantie voor de verschillen en bevordert daardoor de (sociale) veiligheid en de integratie van minderheden. Op scholen zijn drama en muzikale vorming belangrijke vakken voor de sociale en intuïtieve ontwikkeling. Brede aandacht hiervoor in het onderwijs kan ‘onhandelbare pubers’ veranderen in artistieke talenten en het sociale klimaat op scholen sterk verbeteren. Er moet worden geleerd van de bewezen successen op dit gebied, zowel op scholen als in de gemeenschap. Partij voor Mens en Spirit wil drama, dans en muziek daarom stimuleren, door hiervoor kansen te creëren binnen het onderwijs en in de lokale gemeenschap.

17. Het nieuwe wonen, leven en werken

Wonen is steeds anoniemer geworden doordat bijna iedereen werkt en vaak ook verder van huis. Vernieuwende vormen van wonen, leven en werken worden noodzakelijk door maatschappelijke processen, zoals de groeiende files en de vereenzaming van velen in een geïndividualiseerde maatschappij zonder vanzelfsprekende contacten.

Partij voor Mens en Spirit wil wonen, werken en recreëren dichter bij elkaar brengen. Veel mensen voelen zich het beste thuis in een leefomgeving met rust en natuur, waar de bouwwijzen en omgevingsinrichting aanleiding geven tot verbondenheid en contact.

17.1 Groen uitbreiden in de stad: bescherming oude bomen en aanleg parken

Inbreiding van de stad is noodzakelijk om het groeiende aantal stadsbewoners op te vangen. Partij voor Mens en Spirit wil deze ontwikkeling koppelen aan het uitbreiding van het groen in bestaande steden.

Geïntegreerd in de dagelijkse leefomgeving draagt deze natuur bij aan de ontspanning en rust die nodig is voor herstel van werk en inspanning.

Het bouwen als gemeenschap met pleintjes en gemeenschapsruimten wordt, als het aan Partij voor Mens en Spirit ligt, gestimuleerd. Het dorpsidee wordt naar de stad gebracht door openbare binnenplaatsen en (permacultuur-)tuinen. Partij voor Mens en Spirit stimuleert openbare kruiden-, groente- en fruitparken, waar vrij geoogst kan worden. Deze parken worden gezamenlijk door bewoners beheerd. Dit verbetert de sociale samenhang, vergroot de veiligheid, verhoogt het besef onderdeel uit te maken van de natuur en draagt bij aan educatie over gezond voedsel.

17.2 Een stadsinrichting voor en door bewoners

Wijken en woningen worden nu veelal gebouwd door gemeenten en projectontwikkelaars, zonder raadpleging en invloed van toekomstige bewoners of

geïnteresseerde burgers. Een optimale winst voor de projectontwikkelaar lijkt vaak belangrijker dan de werkelijke woonwensen en het publieke belang. Vroegtijdige participatie van bewoners bij het maken van keuzes over de inrichting van hun wijken en woningen vergroot hun betrokkenheid bij hun buurt. Wanneer mensen trots zijn op hun wijk, kan de criminaliteit dalen.

17.3 Betere voorzieningen waardoor jongeren en ouderen samenleven

De samenleving vergrijst snel en vergrijzing leidt vaak tot vereenzaming. Partij voor Mens en Spirit vindt dat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig moeten kunnen wonen, maar vaak is de prijs daarvan hoog, zeker bij alleenstaande ouderen. Experimenten met andere woon- en leefvormen, met bijvoorbeeld gemeenschappelijke ruimten en voorzieningen om samen te koken, dienen te worden gestimuleerd.

In elke jeugdrijke buurt dient voldoende fysieke en sociale ruimte voor de jeugd te zijn. Zeker de oudere jeugd krijgt weinig ruimte, wat vaak tot overlast leidt. Het moet vanzelfsprekend zijn dat de 12+ jeugd bijvoorbeeld kan skaten en voetballen. Scholen en wijkcentra kunnen ruimte aanbieden voor jeugdhuiskamers waardoor jongeren met werkende ouders toch een stukje contact en gezelligheid kunnen ervaren.

Sportvelden worden openbaar toegankelijk en er komen meer vrije, duurzame speelruimtes, waaronder speelbossen en creatieve speelaanleidingen voor alle leeftijden. Sport maakt plaats voor spel. Voorbeelden zijn klimrekken en -bruggen (die wellicht zelfs stroom zouden kunnen opwekken uit bewegingsenergie), naast jeu de boules veld of reuzenschaakborden voor ouderen. Dergelijke ideeën kunnen zowel in de stad als in een park of bosrand worden gerealiseerd. De voorzieningen om hier te voet of per (elektrische) fiets te komen, worden sterk uitgebreid.

Wonen voor ouderen wordt anders aangepakt. Er moet meer onderzoek worden verricht naar wat ouderen zelf willen en nodig hebben. Eerder werd al kinderopvang door ouderen genoemd. Een ouderencoach of contactpersoon die bij ouderen op bezoek komt kan een duidelijk aanspreekpunt zijn om de zorg en papierwinkel te regelen en vereenzaming te voorkomen.

17.4 Aandacht voor ontvolking

Regio's in Nederland die met leegloop kampen, nemen nu te weinig maatregelen om de gevolgen daarvan op te vangen. De leegloop dwingt de regio's tot 'vergrijzings-proof' beleid. Gemeenten hebben zich steeds vrij eenzijdig op groei gericht. Enerzijds vanwege de bevolkingstoename en anderzijds door grond te verkopen, maar ze dienen zich nu in een aantal gevallen steeds meer op welzijn en kwaliteit te richten om voor hun inwoners aantrekkelijk te blijven. Er ontstaat door de leegloop in een aantal regio's steeds meer ruimte en rust, waardoor (ecologische) leefgemeenschappen en bezinningscentra de ruimte zouden kunnen krijgen en grond kunnen aankopen tegen een gunstige prijs. Ten slotte besparen leefgemeenschappen de samenleving veel kosten door onderlinge zorg en samenhang. Creatieve oplossingen dienen gevonden te worden voor gemeenschapsvoorzieningen, die mogelijk vaak aangejaagd kunnen worden door de woongemeenschappen. Gemeenten zullen ook moeten leren leven met minder

budget, gezien het wegvallen van inkomsten uit de grondverkoop en in een aantal gevallen minder belasting door bevolkingsafname.

17.5 Ambachten en kleinschalige maakindustrie in Nederland houden en ondersteunen

Strenge regelgeving maakt het voor Nederlandse bedrijven die iets fabriceren steeds moeilijker om in Nederland de productie draaiende te houden. Steeds meer maakindustrie verdwijnt hierdoor naar het buitenland, zoals China, waar producten goedkoper kunnen worden geproduceerd. Vervolgens komen deze producten, met extra transportkosten, vanuit China weer naar Nederland. Dit zorgt niet alleen voor extra milieuvervuiling, maar hierdoor wordt Nederland bovendien afhankelijk van het buitenland voor producten die hier regelmatig worden gebruikt. Het gaat hierbij ook om relatief eenvoudige producten, bijvoorbeeld de productie van chocoladerepen.

Deze productie zomaar uit Nederland laten vertrekken is ‘the easy way’, die uiteindelijk voor nieuwe problemen zorgt. De gemeenschapsdienst heeft de taak om duurzaamheid, mensenrechten en de maakindustrie lokaal te verenigen.

Partij voor Mens en Spirit vindt dat de kleine en middelgrote maakindustrie in Nederland moet worden beschermd.

Wonen, werken en recreëren kunnen alleen dichter bij elkaar worden gebracht als voorkomen wordt dat de (kleinschaligere) maakindustrie en ambachten uit Nederland verdwijnen. Juist dit werk zorgt voor banen die er nu te weinig zijn. In het buitenland voegt het ‘hand-made Holland’-label waarde toe. Groen en schoon produceren wordt gestimuleerd door een flink belastingvoordeel voor milieuvriendelijk geproduceerde producten.

17.6 Iedereen zijn eigen, lokale energiebron

De energievoorziening is een essentiële basisvoorziening voor het moderne wonen, leven en werken. De fossiele energiebonnen zijn eindig. De verbranding van olie, kolen en gas zorgt voor vervuiling en tast de volksgezondheid aan. Daarnaast zijn fossiele brandstoffen veelal afkomstig uit politiek onstabiele landen, wat Nederland in een moeilijke positie plaatst. Juist door de algemene grote afhankelijkheid van energie vindt Partij voor Mens en Spirit het onaanvaardbaar dat deze zaken in private handen zijn. Gezien de ontwikkeling van nieuwe technologieën, zijn andere oplossingen mogelijk. Vanwege de schaarste van de fossiele bronnen en de ongezonde uitstoot, zoals fijnstof, NOx en SO2, wil Partij voor Mens en Spirit een nieuw energiebeleid voeren. De omschakeling naar duurzame energie in korte tijd is noodzakelijk. Het opwekken van energie uit lokale bronnen bevordert de autonomie op energiegebied en maakt Nederland onafhankelijk van multinationals, grote energiemaatschappijen en energiebronnen in het buitenland.

Een onafhankelijke, zekere energielevering op basis van lokale bronnen en nieuwe technieken waarborgt daarnaast maatschappelijke stabiliteit en voorkomt crisissituaties en daarmee samenhangende kosten en problemen, die niet te overzien zijn. Burgers worden nu overgeleverd aan commerciële bedrijven die

misleidende informatie geven. Hier willen wij zo snel mogelijk vanaf, zowel met betrekking tot energielevering als voor andere diensten.

17.7 Investeren in duurzame energie en stoppen investeren in vervuilende energie

Jaarlijks investeert Nederland zo'n €7,5 miljard in vuile energiebronnen: de productie van kolen, olie en gas. Dit gebeurt vaak via off-budget regelingen zodat het niet duidelijk zichtbaar is in de begroting. Hiermee wordt de werkgelegenheid in een vervuilende industrie in stand gehouden. Subsidiering van fossiele energie en kernenergie is onaanvaardbaar, indien Nederland zijn eigen duurzaamheidsambities serieus wil nemen. De overheid heeft zelf belang bij het gebruik van olie en gas vanwege de hoge belastinginkomsten en de samenwerking met en grote invloed van multinationals. Dit soort belangen kan een echte vernieuwing in de weg staan.

Partij voor Mens en Spirit wil per direct stoppen met het investeren in vervuilende energie. Een principiële keuze dient te worden gemaakt om de overgang in te zetten naar een geheel andere energievoorziening, waarbij energieonafhankelijkheid van de burger voorop staat. Er wordt geïnvesteerd in de ontwikkeling van energiesystemen op basis van oneindige bronnen die in Nederland volop voor handen zijn: zonne- en windenergie, aardewarmte en getijden- en golfslagenergie. Ook nieuwe energiebronnen die vaak door de multinationals op de plank gelegd worden introduceren Een nieuwe kerncentrale in Borssele wijst Partij voor Mens en Spirit uiteraard af en oude kerncentrales moeten zo snel mogelijk worden gesloten en worden ontmanteld. Ook schalie- en steenkoolgas is geen duurzame optie en Partij voor Mens en Spirit wil geen proefboringen toestaan.

Het is van belang dat Nederland kennis blijft ontwikkelen op het gebied van duurzame energiesystemen en dat deze systemen hier ook geproduceerd gaan worden, zodat Nederland voor zijn duurzame energiesystemen straks niet afhankelijk is van landen die milieuwetgeving en mensenrechten aan hun laars lappen. Zonnepanelen uit China lijken misschien goedkoop, maar worden duur betaald door vervuiling rondom de fabrieken en slechte arbeidsvoorwaarden, zonder inachtneming van mensenrechten. De fabricage van duurzame energiesystemen, zoals innovatieve, dunne zonnefolie, kan ook coöperatief worden georganiseerd. Een duurzame energiesector in Nederland zorgt voor duizenden nieuwe banen. Hierdoor wordt ongesubsidieerd energieneutraal bouwen mogelijk. Subsidies op zonnepanelen vergroten, door hun eindigheid, enkel de ongelijkheid tussen mensen en de onvrede van velen die achter het net vissen. Partij voor Mens en Spirit wil daarom ongesubsidieerde duurzaamheid en fiscale vergroening, al kan de overheid/ gemeenschapsdienst innovatie wel subsidiëren. De energiebelasting op vervuilende stroom door grootverbruikers zal worden verhoogd.

Partij voor Mens en Spirit ziet geen heil in het op andere wijze centraal regelen van energie, bijvoorbeeld via zonnepanelen in Afrika. De samenleving dient, waar mogelijk, zelfvoorzienend te worden ingericht en afhankelijkheid van multinationals dient zo vermeden te worden. De nieuwe energievoorzieningen behelzen eenvoudige techniek en zijn veilig, schaalbaar en efficiënt.

17.8 Bevorderen energiebesparing en rechtvaardige verdeling

Volgens het 'Living Planet Report 2008' van het Wereld Natuur Fonds gebruikt de mensheid jaarlijks dertig procent méér dan dat de aarde aan hulpbronnen aanvult. Kortom, we overvragen de aarde. Sommige landen overvragen meer dan andere maar per saldo teren we gezamenlijk in op onze reserves. Tegelijkertijd blijven zowel de wereldbevolking als de consumptie per hoofd van de bevolking groeien: een letterlijk onhoudbare situatie. Behalve dat het deel van de koek die met zijn allen wordt opgemaakt veel te groot is, is dit ook nog eens extreem slecht verdeeld. De kloof tussen straatarm en steenrijk is de laatste decennia groter in plaats van kleiner geworden. Inmiddels leeft volgens cijfers van de VN meer dan twee miljard van alle aardbewoners onder onmenselijke omstandigheden. De spanningen die dat oproept, leiden op veel plaatsen tot steeds meer oorlog en geweld. 'Business as usual' ofwel doorgaan op de ingeslagen weg, zal zorgen voor nóg meer conflicten en een op veel meer plaatsen onleefbaar klimaat naast nieuwe migratiestromen.

Hand in hand met duurzame energieopwekking is een drastische daling van het energieverbruik nodig. Wonen, leven en werken dichterbij elkaar brengen en het bevorderen van biologische, seizoensgebonden en streekproducten ondersteunen dit. De energielabels en eisen ten aanzien van energiezuinigheid van huizen, machines, apparatuur en auto's worden fors aangescherpt. Door alle elektrische apparaten 's nachts en bij afwezigheid uit te zetten kan enorm veel energie worden bespaard. Dit is ook terug te zien op de energierekening. De partij wil stimuleren dat op energielabels en etiketten wordt aangegeven hoeveel stroom en hoeveel geld wordt bespaard met een energiezuinig product. Milieuvriendelijke producten moeten daarnaast goedkoper worden door aanpassing van het belastingstelsel.

17.9 Geen energiebelasting op schone energie

Mensen die zelf energie leveren door middel van zonnepanelen kunnen het teveel aan opgewekte stroom aan het net leveren. Via vereffening door de energiemaatschappij krijgen zij geld terug voor de duurzaam opgewekte stroom die zij aan het net leveren. Momenteel geldt deze vrijstelling van energiebelasting alleen voor duurzame energie die wordt opgewekt 'achter de meter', dat wil zeggen zonnepanelen op het eigen dak. De overheid werpt nu drempels op zodra er geen eigen dak is en de zonnepanelen op het dak van een ander gebouw zijn geplaatst. Er moet dan energiebelasting worden betaald over deze duurzaam opgewekte energie, waardoor de vergoeding voor het leveren van energie aan het net veel lager is. Ongesubsidieerde duurzaamheid wordt mogelijk als de belemmerende regelgeving wordt vervangen door ondersteunende. Partij voor Mens en Spirit wil dat het verbruik van stroom die duurzaam is opgewekt 'voor de meter' wordt vrijgesteld van energiebelasting. Mensen mogen dan duurzame stroom importeren en exporteren naar elkaar, zonder hier belasting over te hoeven betalen. Hierdoor zullen ook duurzame, lokale energiecoöperaties meer leden krijgen. De kosten voor deelname gaan immers omlaag, want mensen krijgen een eerlijke prijs voor de stroom die hun windmolens of zonnepanelen opwekken.

17.10 Zelfvoorzienend bouwen en renoveren

Partij voor Mens en Spirit wil woningbouwverenigingen en projectontwikkelaars

stimuleren om zoveel mogelijk zelfvoorzienend te bouwen en bij stadsrenovatieprojecten bestaande woonwijken zoveel mogelijk zelfvoorzienend te maken. Dit is mogelijk als de grondprijzen bij zelfvoorzienend bouwen sterk worden verlaagd. Nieuwbouw wordt standaard energieleverend gebouwd en zo mogelijk cradle-to-cradle gebouwd, met hoge eisen aan het gebruik van gerecyclede en natuurlijke, duurzame materialen. Toepassing van duurzame houtskelet- en leembouw heeft milieuvoordeel ten opzichte van bouwen met beton door de grote energiebesparing. Gemeenten kunnen duurzaamheids-voorwaarden stellen bij de gunning van bouwprojecten via openbare prijsvragen. Meer ruimte wordt vrijgemaakt voor lokale waterzuivering en voor permacultuur. Er komt een verbod op de toepassing van uitlogende metalen in de bouw. Regelgeving die een belemmering vormt voor de ontwikkeling van duurzame bouwprojecten wordt hierop aangepast. Investeringen in energieleverende systemen worden gedurende de exploitatie terugverdiend.

Het aantal lege (kantoor-)panden neemt toe. Leegstaande gebouwen worden nu al door stichtingen en hulporganisaties in samenwerking met gemeenten gebruikt om daklozen, zwervers en mensen met mentale problemen op te vangen. Deze samenwerking zou er ook kunnen komen voor mensen die dreigen huisloos te worden.

17.11 Geen opslag van CO2

Onderzoek naar de effecten van CO2 geeft onvoldoende duidelijkheid over of de aarde nu wel of niet warmer wordt en welke maatregelen er al dan niet nodig zijn. Broeikasgassen worden veroorzaakt door bijvoorbeeld de landbouw en de industrie, waar onvoldoende maatregelen worden genomen. Partij voor Mens en Spirit wil een écht effectief milieubeleid en geen ‘windowdressing’. Zij wil daarom stoppen met onnodig CO2-reductiebeleid, processen in de atmosfeer structureel blijven onderzoeken en doelmatig investeren in lange termijn-oplossingen. CO2-opslag onder de grond brengt aanzienlijke energiekosten en investeringen met zich mee. Bovendien is dit een maatregel die niets oplost, maar zich end-of-pipe richt op het onderdrukken van de gevolgen van de niet-duurzame energievoorziening. Het menselijk aandeel in de CO2-productie is beperkt. We kunnen ons beter richten op het uitbreiden van bossen. Bossen slaan langdurig CO2 op en zorgen tevens voor luchtzuivering, zuurstofproductie, waterberging, verbetering van de bodemfunctie, recreatie- en ontspanningsmogelijkheden en voor de grondstof hout.

18. Milieu, natuur en voedselvoorziening

De aarde vormt een levend systeem van met elkaar verbonden ecosystemen. De mens is hier een onlosmakelijk onderdeel van. Door het kapitalistische systeem, met zijn onophoudelijk streven naar economische groei, worden de natuurlijke hulpbronnen waaronder bossen en oceanen uitgeput, wat resulteert in vervuiling en onomkeerbaar verlies aan soortenrijkdom. Deze aantasting en verarming van de natuurlijke omgeving veroorzaakt directe welzijnsschade voor mens en dier. Investeringen in duurzaamheidsmaatregelen en milieuvriendelijke technieken dienen altijd te worden bekeken over de lange termijn. Door als overheid of gemeenschapsdienst kansen te bieden om het leven duurzaam in te richten, hoeven geen verborgen kosten meer te worden afgewenteld op het milieu of op de

maatschappij. Dit levert besparingen op m.b.t. het opruimen van milieuvervuiling en lagere zorgkosten door bijvoorbeeld minder luchtvervuiling.

18.1 Natuurbescherming en waardering van ecosysteemdiensten

De natuur zorgt onder andere voor het behoud van geluidarme gebieden, zuivert de lucht, bodem en het water, biedt als een 'groene spons' buffering tegen extreme weersomstandigheden zoals droogte en overstromingen, zorgt voor ontspanningsmogelijkheden en biedt kansen voor biologische plaagbestrijding. Deze en andere ecosysteemdiensten hebben een hoge waarde voor de mens. Omdat de natuur een grote betekenis heeft, moet deze ook goed worden beschermd. Dit kan door het uitbreiden van groen in de stad, door het verbinden van natuurgebieden en door actieve inbreng van Nederland in inter-nationale bijeenkomsten over natuurbeschermingsverdragen.

De partij verzet zich tegen het manipuleren van het klimaat via geo-engineering met onbekende, mogelijk schadelijke, gevolgen.

18.2 Blijven verbinden van natuurgebieden

De natuur in Nederland verdient blijvende bescherming. Door de drastische veranderingen in het landgebruik die de afgelopen decennia in Nederland en Europa hebben plaatsgevonden, is het verbinden van natuurgebieden noodzakelijk geworden voor het in standhouden van gezonde populaties van dieren en planten. Wilde dieren (en planten) moeten de mogelijkheid hebben om met hun verschuivende leefgebieden, als gevolg van klimaatverandering, mee te trekken. Dierenwelzijn speelt ook mee, want als wilde dieren een kans krijgen om verder te trekken, worden overbevolking en sterfte door voedselgebrek voorkomen. Dit maakt een snelle realisering van de Ecologische HoofdStructuur (EHS) nog belangrijker. De plannen voor de realisering van dit netwerk van natuurgebieden, met elkaar verbonden door ecologische zones, die in het verleden zijn gemaakt en waar al veel in is geïnvesteerd, moeten niet worden afgekapt, zoals nu gebeurt, maar worden doorgezet. Natuurgebieden dienen bovendien waar mogelijk toegankelijk te zijn, zodat mensen de natuur kunnen beleven en zo zich ermee kunnen verbinden. Biologische landbouwbedrijven ondersteunen de biodiversiteit en kunnen zich vestigen in ecologische corridors en in de zones rondom natuurgebieden.

18.3 Actieve inzet voor bescherming van de natuur wereldwijd

Om diensten van het ecosysteem blijvend te kunnen leveren, moeten verstoorde natuurlijke hulpbronnen de kans te krijgen zich te herstellen. Nederland moet zich sterk maken voor de bescherming van bossen en oceanen wereldwijd. Het instellen van beschermde (zee)reservaten is een essentieel onderdeel van duurzaam oceaanbeheer. De oceanen worden steeds meer vervuild door bijvoorbeeld grote hoeveelheden plastics in het water. Nederland moet actief meedenken over oplossingen en moet hieraan actief een bijdrage leveren. Nederland zou actiever moeten communiceren met zijn burgers over zijn bijdrage aan internationale bijeenkomsten van natuurbeschermingverdragen, zoals het Biodiversiteitsverdrag. Nederland moet zich helder uitspreken tegen de walvis- en dolfijnjacht.

Door deel te nemen aan duurzame internationale handel kan Nederland een belangrijke bijdrage leveren aan een duurzame wereld. De naleving van het handelsverbod op beschermde wilde dieren en planten in het kader van het CITES-verdrag moet worden verbeterd: samenwerking tussen alle betrokken partijen is niet alleen van belang bij het opstellen van regels, waaronder quota, maar ook bij de uitvoering ervan.

18.4 Spaarzaam, optimaal (her-)gebruik van materialen

De aarde is geen oneindig vat met hulpbronnen waaruit de mens oneindig kan putten. Wat weggegooid wordt, is niet echt weg: het verhuist naar een plaats waar het (hopelijk) geen last veroorzaakt. Er zijn grenzen aan het gebruik en weggooien van materialen. De toenemende schaarste van grondstoffen is op te lossen door 1) spaarzaam gebruik en 2) uit te gaan van het ‘cradle-to-cradle’-principe. Elk product moet volledig kunnen worden hergebruikt. Zo ontstaat een gesloten kringloop van materialen in productieprocessen. Dit vraagt om een herziening van de afvalwetgeving: wanneer afval een nieuwe grondstof is, dan moet hier geen afvalbelasting over worden betaald. Op dit moment bemoeilijkt de afvalwetgeving de duurzame bedrijven die afval recyclen en verwerken tot nieuwe producten. Het is dus van belang dat de definitie van ‘afval’ opnieuw wordt bepaald. Producten, zoals auto’s moeten ook langer meegaan.

18.5 Centraal afgestoken vuurwerk

Het afsteken van vuurwerk verdient een volwaardig debat. De hoeveelheid zware metalen die door vuurwerk de lucht wordt ingeblazen is ongelooflijk. De stankoverlast, de rommel op straat, de geluidsoverlast en het gevaar voor betrokkenen en omstanders zijn redenen om het af te schaffen. Twee derde van de Nederlanders is voor een verbod op consumentenvuurwerk, maar anderen genieten er enorm van. Als tussenoplossing kan per stad op een centraal punt vuurwerk worden afgestoken door professionals. Financiële dekking hiervoor komt uit de kosten die de gemeente normaal zou uitgeven aan schoonmaak en vervanging van vernielde vuilnisbakken. Dit bedrag kan dan worden besteed aan fatsoenlijk vuurwerk, dat minder vervuilend is.

18.6 Gebruik van natuurlijke materialen

De conventionele katoenteelt is buitengewoon milieubelastend en dient stevig te worden hervormd. Op termijn wordt de verkoop van producten van katoen die niet volgens strikt biologische teelt tot stand zijn gekomen, aan banden gelegd. Het gebruik van synthetische materialen in kleding kan worden afgebouwd naarmate kleding van natuurlijke materialen zich in kwantiteit, kwaliteit en diversiteit heeft bewezen. Dit levert grote voordelen op voor het wereldwijde milieu en Nederland moet hier een leidende positie innemen. Partij voor Mens en Spirit wil de teelt en het gebruik van natuurlijke materialen, zoals hennep, bamboe en brandnetels, stimuleren. Deze planten kunnen als grondstof worden gebruikt voor kleding, papier en andere producten. Veel producten die dagelijks worden gebruikt zijn gemaakt van aardolie. Deze bron is op de korte termijn niet vervangbaar. Op de langere termijn moet de ontwikkeling en het gebruik van nieuwe, duurzame materialen worden gestimuleerd.

18.7 Bescherming van insecten en vogels tegen gif

Honingbijen zijn verreweg de belangrijkste bestuivers van bloemen, maar ook van fruit- en groentesoorten. Ze zijn onvervangbaar. Wereldwijd is de laatste jaren sprake van massale bijensterfte. Diverse factoren spelen daarin een rol: afname van de biodiversiteit en daarmee stuifmeel (eiwit) om de winter goed mee door te komen (met als gevolg een eenzijdig bijen-dieet), de varroamijt, toegenomen elektromagnetische velden en het gebruik van grote hoeveelheden gif (herbiciden en insecticiden) in de landbouw en onkruidbestrijdingsmiddelen op verhardingen. Vermoedelijk speelt ook gentechnologie een rol.

In Nederland wordt het slecht afbreekbare insecticide imidacloprid gebruikt. Extreme concentraties van imidacloprid zijn in het oppervlaktewater gevonden en vormen een dodelijke bedreiging voor insecten. Zo ontneemt imidacloprid vogels één van hun belangrijkste voedselbronnen. Partij voor Mens en Spirit wil direct een moratorium op het gebruik van imidacloprid instellen en wil de normen voor het gebruik van bestrijdingsmiddelen aanscherpen. Het is onaanvaardbaar dat normover-schrijdingen van enorme grootte worden gedoogd. De handhaving moet sterk worden verbeterd.

Glyfosaat is een ander giftig middel dat volop wordt gebruikt als actief bestanddeel van het onkruidbestrijdingsmiddel Roundup. Glyfosaat is een bewezen veroorzaker van geboorteafwijkingen bij kleine dieren en wordt nu ook in verband gebracht met de ziekte van Parkinson. Een verbod op de toepassing van glyfosaat in de openbare ruimte is reeds aangekondigd. Partij voor Mens en Spirit wil dat dit verbod wordt ingesteld voor zowel professionals als voor particulieren. Veel mensen gebruiken in hun tuin deze giffen om bijvoorbeeld aanslag op het terras of onkruid te verwijderen. Door misleidende advertering en etikettering denken zij een onschadelijk product te kopen. Er zijn genoeg milieuvriendelijke en voor de gebruiker minder gevaarlijke methoden en producten om dit soort problemen op te lossen. Een verbod voor alleen professionals werkt misbruik in de hand. Op alle schadelijke methoden en producten dient per direct een verbod te worden ingesteld.

Tevens zijn omwonenden van agrarische bedrijven die intensief gebruik maken van bestrijdings-middelen extra in gevaar. Zij worden nog meer blootgesteld aan de giftige stoffen dan de medewerkers die op het land werken. De uitvoerders vertrekken immers na hun werktijd weer. De omwonenden verkeren 24 uur per dag in de overwaaiende dampen van giftige stoffen. Dit pleit voor nog veel lagere normen. Dit behoeft nader onderzoek. Natuur- en milieuvriendelijk oever- en bermbeheer, dus zonder gebruik van chemicaliën, is binnen korte tijd overal in Nederland te realiseren. Uit recent onderzoek blijkt dat in komkommers, tomaten en sla ruim dertig residuen van bestrijdingsmiddelen zitten. Dat kan onmogelijk zonder schadelijke gevolgen blijven.

18.8 Stadslandbouw

Mensen keren het globalistische gedachtengoed steeds meer de rug toe en zoeken naar mogelijkheden om in de eigen omgeving kleinschalig landbouw te bedrijven. Stads(rand)landbouw is een relatief nieuw en snel groeiend fenomeen en kan deels voorzien in de stedelijke vraag naar goed voedsel en diensten (recreatie, zorg, landschapsbeheer, educatie en sociale cohesie). Provincie en gemeenten willen

stadslandbouw veelal faciliteren en diverse initiatieven en ondernemers willen er iets mee, maar regelgeving en bestaande praktijk vormen vaak obstakels. Partij voor Mens en Spirit vindt dat deze wettelijke barrières dienen te verdwijnen. Zij vindt dat gemeenten de burgers en de ondernemers dienen te faciliteren door een kaart op te stellen die definitieve of tijdelijke locaties voor stadslandbouw aangeeft en burgers stimuleert om hierin actie te ondernemen. Hierbij valt te denken aan braakliggende terreinen van projectontwikkelaars.

18.9 Ruimte voor permacultuur

Permacultuur is een ontwerpmethode voor de leefomgeving die is geïnspireerd door de natuur. Centraal staan stabiliteit en veerkracht van het natuurlijke ecosysteem, waardoor dit op de lange termijn kan overleven en zelfs floreren. De benadering wordt vooral toegepast op tuinen en agrarische systemen, maar kan ook worden toegepast op de energievoorziening, huisvesting en sociale systemen. Permacultuur is een antwoord op problemen die spelen in monoculturen. Het gaat uit van een circulair in plaats van lineair landbouwsysteem. Permacultuur is gebaseerd op een holistische, allesomvattende benadering: er wordt niet gekeken naar één gewas, maar altijd naar het hele systeem, dat verschillende variabelen kent, zoals bodemtype, hoeveelheid zon, hoeveelheid wind, beschikbaarheid van water en andere soorten planten. Een permacultuursysteem is daarom altijd locatiespecifiek.

Een eetbare tuin of eetbaar bos, dat wordt aangelegd volgens de principes van permacultuur, maakt gebruik van soorten die elkaar ondersteunen. Alles wordt afgekeken van de natuur; plantenfamilies die in de natuur naast elkaar groeien, vormen ook de families in de permacultuurtuin. Een gezonde bodem is de basis. Permacultuur maakt gebruik van natuurlijke technieken om de grond gezond te maken en biedt daarmee een oplossing voor gronduitputting, een groot probleem in de reguliere landbouw en de reden dat er zoveel kunstmest nodig is, met daarin fosfor en kalium, eindige hulpbronnen. Permacultuur bestrijdt en voorkomt plagen op een natuurlijke manier. De huidige vervuilende landbouw, die gebaseerd is op fossiele brandstoffen en kunstmest, kan de wereld niet van voldoende voedsel voorzien. Permacultuur vormt daar deels een antwoord op. Het aantal hectares dat nodig is om van permacultuur te kunnen leven, hangt af van de ecologische voetafdruk van de bevolking. Het voordeel van permacultuur is dat het optimaal gebruik maakt van de ruimte. De grond is het hele jaar door bedekt en er wordt gewerkt met verschillende lagen. Hierdoor kan bij intensieve permacultuur veel worden geoogst op kleine oppervlakten. Het kan dan ook prima worden toegepast op kleine oppervlakten in stadstuinen.

Partij voor Mens en Spirit gaat wetenschappelijke instellingen stimuleren om permacultuur serieus te nemen. Universiteiten zouden zich moeten afvragen of zij hun onderzoek niet veel te veel laten leiden door financiers zoals grote multinationals, die gebruik maken van monocultuur en gentechnologie. Universiteiten moeten actief onderzoek gaan opzetten om data te verzamelen over permacultuur, waaronder financiële gegevens.

Op steeds meer plekken in de wereld, waaronder Nederland, zijn groepen mensen bezig met permacultuur. Partij voor Mens en Spirit wil dat deze initiatieven door de overheid ofwel gemeenschapsdienst worden gesteund. Er moet voldoende

(openbare) ruimte beschikbaar worden gesteld voor dit soort initiatieven. Voordelen zijn voedselzekerheid, gezond eten op lokaal niveau, minder energiegebruik (zowel voor opslag als transport) en minder verpakkingsmateriaal. Permacultuurprojecten komen pas echt van de grond als mensen op lokaal niveau gaan samenwerken. Het opstarten van een permacultuurtuin is ook een ideale manier om de buurtbewoners te leren kennen, juist ook wanneer er bewoners zijn van verschillende culturen. Iedereen mag meedoen, onder deskundige leiding, en er mag geoogst worden wat nodig is, zonder de hele tuin leeg te plukken. Dit sluit aan bij de ethische principes van permacultuur: zorg voor de aarde, zorg voor de mens en eerlijk delen.

18.10 Bevorderen biologische landbouw

Biologische landbouw maakt geen gebruik van kunstmest, chemisch-synthetische bestrijdings-middelen en gentechnologie en heeft daardoor een positief effect op de gezondheid en de bio-diversiteit. Biologische plaagbestrijding werkt goed en heeft lage ontwikkelingskosten. Tevens blijken in de biologische landbouw dieren minder vaak ziek te zijn, door de dieren en hun behoeften als uitgangspunt te nemen in plaats van ze te forceren in een voor hen niet passende omgeving. Daarnaast blijken natuurgeneeskundige maatregelen effectiever te werken in de biologische veehouderij.

De productie en consumptie van voedsel wordt zo veel mogelijk regionaal op elkaar afgestemd en de consumptie van seizoensgebonden en streekproducten wordt ondersteund. De biologische landbouw moet worden bevorderd door een daarop toegesneden belastingsysteem. De prijzen van biologisch geteelde groenten en fruit zullen hierdoor dalen.

18.11 Gentechnologie in landbouw aan banden

Steeds vaker maken inheemse landbouwgewassen plaats voor nieuwe variëteiten ten behoeve van meer intensieve landbouw. Door middel van gentechnologie, het veranderen van erfelijke eigen-schappen, worden nieuwe, transgene soorten gecreëerd die resistent zouden zijn tegen bestrijdingsmiddelen of andere onnatuurlijke eigenschappen hebben.

De gentechnologie kent mogelijk rampzalige nadelen en risico's die volgens Partij voor Mens en Spirit zwaarder wegen dan de potentieel 'gunstige' effecten. Ten eerste leidt landbouw op basis van genetisch gemodificeerde soorten tot een enorme macht van agro-biochemische multinationals. Momenteel beheersen slechts enkele bedrijven meer dan 50 procent van de zaden- en bestrijdingsmiddelenmarkt. Ten tweede kunnen deze gengewassen zich gaan verspreiden in de omringende natuur en zo onuitroeibaar worden. Ten derde is het niet ondenkbaar dat transgene gewassen tot allergieën, kanker, immunologische problemen, onvruchtbaarheid en andere gezondheidsproblemen bij mens en dier kunnen leiden. Ten vierde zijn genetisch gemodificeerde producten smakelozer dan de natuurlijke variant, waardoor ze vaak als veevoeder worden gebruikt voor de intensieve veeteelt, een vervuilende en dieronvriendelijke sector, die moet worden afgebouwd. Ten vijfde leidt de intensieve landbouw op basis van transgene monoculturen, door de gedwongen combinatie met gebruik van onkruidbestrijdingsmiddelen, tot een grote afname van

de biodiversiteit en kan deze leiden tot het ontstaan van ‘superonkruiden’. Ook de concentraties van bestrijdingsmiddelen in voedsel kunnen toenemen.

De internationale wetgeving en controle zijn veel te soepel. Consumenten weten al decennialang niet of zij producten kopen met transgene ingrediënten. Deze ontwikkelingen vindt de partij zorgelijk en onacceptabel. Het publiek is zeer ongerust over de veiligheid van genetisch gemodificeerde voedingsgewassen en uit Europees onderzoek blijkt ook dat ze deze gewassen ongewenst vinden. Consumenten hebben het recht te weten wat ze eten en daarin keuzevrijheid te behouden. De partij wil alle transgene gewassen, zaden en voedingsmiddelen Nederland uit hebben!

18.12 Dier- en milieuvriendelijk dieren houden

Respect voor mens, natuur en dier leidt tot het afbouwen van de bio-industrie. Preventief antibioticagebruik wordt verboden, gezien de grote risico’s voor de volks- en diergezondheid. Partij voor Mens en Spirit wil boeren en brancheorganisaties steunen in het vinden van methoden die het dierenwelzijn duurzaam verbeteren. Biologische, hormoon- en antibioticavrije veeteelt wordt de nationale norm. Megastallen passen niet in een diervriendelijke veeteelt. De huidige grootschalige varkens- en kippenhouderij leidt tot onnodig leed en gezondheidsexcessen Ook ontstaan er overschotten van vlees en afgeleide producten op de internationale markten. Gezien de vele burgerinitiatieven die over bovenstaande zijn ingediend, willen veel mensen graag verandering. Dieren moeten zoveel mogelijk buiten kunnen rondlopen. Dit zorgt voor een hogere weerstand van het vee, leidt tot smaakvoller en gezonder vlees en helpt de uitbraak van ziektes en daarmee veel leed voorkomen, ook voor dierenhouders.

18.13 Dierenwelzijn en vegetarisme

Voor Partij voor Mens en Spirit is een dier geen ding. Een dier heeft gevoel en een bepaalde mate van bewustzijn. Net als een mens heeft het dier in onze beleving een ziel. Daarom verdient elk dier respect en een dierwaardige behandeling.

Mensen en dieren hebben een gecompliceerde relatie met elkaar. Aan de ene kant eten veel mensen vlees en daarmee dieren. Aan de andere kant hebben velen een hechte vriendschapsrelatie met een eigen huisdier. De meeste mensen houden van dieren, maar tegelijkertijd is het dier ook een ‘gebruiksvoorwerp’. Partij voor Mens en Spirit is uiteraard voor het voorgestelde Europese verbod op dierenproeven voor cosmetica. Respect voor dieren moet gestimuleerd worden. Dierenwelzijn moet onderwezen worden op de basisschool. Kinderboerderijen in wijken zijn en blijven belangrijke voorzieningen om de verbinding tussen kind en natuur tot stand te brengen.

Inzet voor dieren, maar geen animal cops

Partij voor Mens en Spirit is voor het handhaven van het meldnummer 144 en voor het uitbreiden van toezicht en hulp om dierenmishandeling aan te pakken, maar is niet voor het handhaven van de dierenpolitie. Dit is inefficiënt en duur en gaat ten koste van de inzet voor de veel complexere taken waarvoor deze agenten oorspronkelijk zijn opgeleid. Meer geld voor inzet en expertise van de dierenbescherming en hun inspecteurs zijn een veel betere oplossing.

Rashonden en de problemen door ziekte en inteelt

Rashonden worden doorgefokt en hebben daardoor zware gezondheidsproblemen. Hier is slechts voor beroepsfokkers een aanzet tot restrictie gegeven, maar het wordt te veel bij de sector zelf gelaten om zaken te reguleren. Partij voor Mens en Spirit vindt het onaanvaardbaar dat dieren zwaar lijden door discutabele schoonheidsnormen en wenselijke raskenmerken. Gelukkig zijn vele rashondenverenigingen op de goede weg, maar er mag meer toezicht en dwang komen door het uitdelen van boetes indien men doorgaat op de oude weg. Stamboeken dienen opengesteld te worden om inteelt (nu 40%) te stoppen. Bepaalde rassen zijn mogelijk niet meer te handhaven, gezien het dierenleed.

Verkeerde ingrepen

Genetische manipulatie van dieren is risicovol en onaanvaardbaar, omdat dit de eigen structuur en gezondheid van de natuur aan kan tasten. Het structureel toedienen van antibiotica is een gevaar voor het dier, de mens en het milieu. Het handhaven van slechts economisch gerichte grootschalige productiestallen leidt tot dierenleed en brede gezondheidsrisico's.

Minder vlees eten

Partij voor Mens en Spirit is een sterke voorstander van het minder eten van vlees en van vleesloze dagen per week. Dit spaart dierenleed, vermindert economisch aantrekkelijk maar dieronvriendelijk produceren en is ook nog gezonder voor de mens. Er is een verheugende tendens gaande naar minder vleesgebruik in Nederland. In 2011 nam dit gebruik met 1% af. Partij voor Mens en Spirit wil mensen informeren over de rol van vegetarisch eten bij het verkleinen van de ecologische voetafdruk en hen ertoe aanzetten minimaal een dag per week vegetarisch te eten. Vegetarisch eten leidt tevens tot directe vermindering van dierenleed en tot minder dierentransporten. Dierentransporten over lange afstanden moeten sterk worden ontmoedigd. Vegetarisme geeft daarnaast grote milieuwinst, want minder vleesproductie betekent veel energiebesparing en dus minder uitstoot van gassen.

Jacht

Dieren in de vrije natuur zijn in Nederland eigenlijk wilde parkdieren. Hun omgeving is niet te vergelijken met een werkelijk natuurlijke omgeving qua reikwijdte en grootte, Hierom is het niet aanvaardbaar dat deze dieren verhongeren in strenge winters. Anderzijds dient overbevolking voorkomen te worden. De jacht is voor ons een uiterste noodmiddel en plezierjacht is voor ons onacceptabel. Het welzijn van wilde dieren wordt verbeterd door het verbinden van natuurgebieden.

19. Verkeer en vervoer

Wegen en vervoer vormen het zenuwstelsel van elk land. Op dit moment is dit zenuwstelsel in Nederland overbelast. Het fileprobleem is in belangrijke mate het gevolg van het stedenbouwbeleid dat de afgelopen 40 jaar is gevoerd. Bij de huidige manier van stedenbouw, zoals met de bouw van Vinex-wijken, wordt wonen gescheiden van grote gecentraliseerde werk-, winkel-, onderwijs- en gezondheidscentra. Dit houdt de behoefte aan vervoer en gebruik van energie voor de auto in stand. Het fileprobleem is onoplosbaar zolang mensen ver van waar ze wonen gaan werken of naar een winkel, school of gezondheidscentrum moeten gaan.

19.1 Beperking van vervoer door decentralisatie

Het huidige vervoersbeleid is gericht op symptoombestrijding. Wegen worden bijgebouwd zonder dat het mobiliteitsprobleem bij de bron wordt aangepakt. Partij voor Mens en Spirit is van mening dat decentralisatie en de menselijke maat de norm moeten vormen. Door te stoppen met de verdere uitbreiding van het weggennet en met de aanleg van extra snelwegen worden het milieu ontzien en miljoenen euro's bespaard. Zelfvoorzienend bouwen dient sterk te worden gestimuleerd. Hierdoor komen belangrijke voorzieningen die binnen een lokale gemeenschap nodig zijn, grotendeels in de woonwijk zelf beschikbaar. Als deze nieuwe lijn voldoende voortvarend wordt opgepakt, zal de noodzaak tot vervoer verkleinen.

Daarnaast is er veel vrachtverkeer omdat producten omwille van goedkopere productie of bewerking veelvuldig heen en weer door Europa of andere delen van de wereld worden vervoerd. Door kleinschalige maakindustrie en ambachten in Nederland te houden en te ondersteunen kunnen tientallen procenten minder vrachtverkeer worden gerealiseerd.

Als er dan toch gebruik gemaakt wordt van de snelwegen, wil Partij voor Mens en Spirit de maximum snelheden van 80 en 90 km/u op hoofdwegen waar deze nu zijn vastgesteld handhaven, om de gezondheid van kwetsbare mensen die daar leven, werken of naar school gaan, te sparen. De verhoging van de maximum snelheid van 120 naar 130 km/u vraagt de gemeenschap een te groot offer. De achteruitgang en zelfs vervroegde sterfte van een groot deel van de bevolking, door zowel toegenomen concentraties fijnstof als door gevaarlijkere situaties, staat hiermee niet in verhouding. Vanwege het grote effect op milieu-stelt MenS voor om de maximumsnelheid te verlagen naar 110 km/u. Tijdens de spits dynamisch de maximumsnelheid verlagen naar 90 km/uur omdat dit de doorstroom op de snelwegen vergroot, veel minder belastend is voor het milieu en het aantal ongevallen tijdens de spits zal terugbrengen. Daarmee helpen we veiligheid, milieu en bereikbaarheid.

19.2 Goedkoop, gratis en veiliger openbaar vervoer door nationalisering Korte termijn

De dienstverlening van NS en ProRail is ver onder de maat en kent te hoge kosten. In Zwitserland is een en ander veel beter geregeld en op elkaar afgestemd. Het serviceniveau voor de reiziger is er plezierig hoog. Partij voor Mens en Spirit wil een volledige adoptie van het Zwitserse spoorwegen- en bus-systeem. Door het terugdraaien van de privatisering van het openbaar vervoer wil Partij voor Mens en Spirit ervoor zorgen dat openbaar vervoer in grootstedelijke gebieden veel goedkoper of zelfs gratis wordt, zoals in een aantal Belgische steden het geval is. Dit wordt mogelijk omdat veel kosten die verband houden met de administratie van betalingen en abonnementenservice, transacties, onderhoud van kaartjes- en chipmachines en -poortjes en Europese aanbestedingen grotendeels verdwijnen. Bovendien wordt de privacy beter beschermd en verbetert de veiligheid doordat mensen niet hoeven te worden ingezet als controleurs en handhavers, maar als bewakers van rust en veiligheid op perrons en in treinen.

19.3 Ontwikkeling van innovatieve vervoermiddelen Lange termijn
De ontwikkeling van nieuwe innovatieve vervoermiddelen, zoals de skytrain of PeopleTransporter-systemen wil Partij voor Mens en Spirit stimuleren. Bevoorrading dient zoveel mogelijk plaats te vinden via het spoor of zou kunnen plaatsvinden via een speciaal hiervoor te bouwen goederen-transportbuizensysteem. Dit is het meest efficiënt en voorkomt zwaar vrachtverkeer, fileproblemen en extra luchtvervuiling. Dit zou bijvoorbeeld gerealiseerd kunnen worden bij nieuwe winkelcentra. Het gebruik van (elektrische) deelauto's of andere gedeelde innovatieve vervoermiddelen wordt gestimuleerd.

Het invoeren van een landelijk monorailsysteem zou de oplossing kunnen zijn voor veel verkeers, vervoers en luchtvervuilingsproblemen en punt 19.2 overbodig maken.

19.4 Uitbreiding voorzieningen voor fietsers en wandelaars
Voorzieningen voor fietsers en wandelaars kunnen worden verbeterd. Fietspaden en fietssnelwegen dienen drastisch te worden uitgebreid en niet dicht langs autowegen te worden aangelegd, om het inademen van uitlaatgassen tegen te gaan. Juist nu elektrisch fietsen zo'n succes blijkt, met name voor ouderen, is het goed om een grote verbeterslag te maken. Bij die voorzieningen horen ook meer bankjes in de natuur en langs fietsroutes.

19.5 Autovrije gebieden
Auto's dienen zoveel mogelijk te worden geweerd uit de stadscentra. Dit is van groot belang ter preventie van gezondheidsschade aan de luchtwegen van jonge kinderen en oude mensen (astma). Goede voorbeelden hiervan zijn de steden Bern in Zwitserland en Curitiba in Brazilië. Dit zijn voorbeelden die Partij voor Mens en Spirit graag ook in Nederland ziet. -

20. Vrede en ontwikkelingssamenwerking
Met wapens, geweld en andere vormen van afdwingen van bepaald gedrag wordt in het 'gunstigste' geval kortstondig een wapenstilstand bereikt of bij grotere fysieke krachten een patstelling. Beide zijn gebaseerd op het toedienen van angst en kunnen daarom onmogelijk leiden tot duurzame en liefdevolle samenlevingen. Wanneer de dreiging wegvalt, wordt direct weer teruggevallen op oude patronen. Ondanks de enorme bedragen die nu over de hele wereld aan defensie worden besteed, is er over de hele wereld nog steeds een groot aantal brandhaarden.

20.1 Ontwikkelingshulp die tot autonomie leidt
Ontwikkelingssamenwerking dient ertoe te leiden dat landen en individuen autonoom kunnen gaan functioneren. Het bieden van ondersteuning werkt vooral goed als dit binnen kleine gemeenschappen gebeurt, op een wijze die past bij de leefwijze en

mentaliteit van de inwoners. Het is belangrijk dat zij onafhankelijk blijven of worden van machtige commerciële organisaties. Dit kan bijvoorbeeld door de bescherming en ondersteuning van lokale economische systemen, bijvoorbeeld door te investeren in kleine banken die microkredieten verschaffen aan armen.
Ontwikkelingssamenwerking en educatie kunnen pas slagen als deze aansluiten bij de eigen cultuur, waarbij het uitdrukkelijk niet de bedoeling is om landen te verwestersen of het neoliberale, kapitalistische model dwingend als enig juiste te presenteren, zoals nu wordt gedaan door de Wereldbank.

20.2 Bevorderen duurzame handel

De overheid gaat alleen nog duurzame producten en diensten inkopen die voldoen aan de millenniumdoelstellingen. Partij voor Mens en Spirit noemt iets alleen groen en duurzaam wanneer er daadwerkelijk geen belasting van het milieu is en er geen mensenrechten worden geschonden. Duurzame handel kan sterk worden bevorderd door duurzame certificering te verbeteren. Door effectievere samenwerking en verhoogde transparantie kunnen eisen aan certificering worden aangescherpt, zonder dat de kosten voor handhaving toenemen. Dit kan onder andere door beter gebruik te maken van de kennis die er binnen lokale gemeenschappen is en te zorgen voor betere informatie-uitwisseling. Alle producten die Nederland importeert, moeten voldoen aan de voorwaarden voor eerlijke handel met goede arbeidsomstandigheden. Zolang dit nog niet het geval is worden financiële prikkels gebruikt om de situatie zo snel mogelijk om te vormen. Zo kunnen fair trade-producten en dergelijke worden vrijgesteld van BTW om later de voordelen te genieten van het nieuwe belastingsysteem. Nederlandse producenten betalen mee aan de verbetering van de omstandigheden in het leverende land.

20. Ontwikkelingslanden een eerlijke kans geven

De economische crisis die het Westen nu kent, is slechts een luxeprobleem, afgezet tegen de omstandigheden waarin een groot deel van de mensheid moet leven. Om deze reden wil Partij voor Mens en Spirit in de bezuinigingsronden het budget voor ontwikkelingssamenwerking zoveel mogelijk ontzien, al wenst zij deze steun wel te hervormen. Er is sprake van scheve verhoudingen: Met betaling van rente en aflossing op schulden die in het verleden door corrupte regeringen zijn gemaakt, betalen ontwikkelingslanden nu meer aan Nederland dan Nederland hen aan ontwikkelingshulp geeft. Dat moet anders!

20.4 Effectieve hulp met zichtbare resultaten

Om hulp effectiever te maken wil Partij voor Mens en Spirit oplossingen die ook op de lange termijn resultaten blijven geven. Zij wil ervoor zorgen dat mensen in lokale gemeenschappen zichzelf beter kunnen helpen. Uit de praktijk blijkt dat het verstrekken van microkredieten per bestede euro veruit het beste effect heeft op bestrijding van armoede. Ook wil de partij bijdragen aan projecten van de Verenigde Naties om alle kinderen naar school te laten gaan, zodat zij niet in een vicieuze cirkel van armoede blijven hangen en ondersteuning bieden aan projecten voor gezinsplanning. Door het bestrijden van armoede krijgen gezinnen minder kinderen, waardoor meer welvaart mogelijk wordt.

Ten slotte is het onaanvaardbaar dat grote bedragen, die worden gecollecteerd voor ontwikkelingshulp, aan de strijkstok in de vorm van de salarissen van directeuren of een vorm van corruptie blijven hangen. Heldere rapportage blijft van belang om eerlijk te kunnen zijn naar gevers en ontvangers.

21. Veiligheid en justitie

21.1 Herkaderen werkgebied defensie
Defensie betekent het verdedigen tegen aanvallen. Dit begrip is sterk opgerekt, waardoor er bijvoorbeeld 'vredesmissies' worden uitgevoerd in het buitenland. Inmiddels is duidelijk dat dit in de meeste gevallen gewoonweg deelname aan de strijd betekent. Een strijd die vooral de belangen van het Westen vertegenwoordigt en lang niet altijd honoreert wat de lokale bevolking wenst. Daarom is de Partij voor Mens en Spirit van mening dat in principe geen enkel land in de wereld in een ander land een militaire basis mag hebben en dat een externe partij slechts in een ander land mag ingrijpen indien de steun van de bevolking daarvoor duidelijk is. Het ondersteunen van corrupte regimes is uit den boze, evenals het steunen van regimes die de mensenrechten schaden. De rol van defensie moet worden beperkt tot het beschermen van het eigen land tegen aanvallen van buitenaf, tot het assisteren bij de verstrekking van noodhulp en het bestrijden van rampen en om burgeroorlogen en terrorisme aan te pakken. Dit dient echter altijd te gebeuren vanuit respect en wijsheid.

21.2 Vredesconcepten uitwerken

Nederland moet niet langer militair in de wereldtop willen meedraaien. In plaats daarvan wil zij zich richten op vredesconcepten en de oorlogsindustrie en wapenhandel afbouwen. Nederland verdient enorm veel aan wapenhandel. Dat vinden wij schadelijk en schandelijk. In Nederland liggen Amerikaanse nucleaire wapens opgeslagen. Er wordt mee geoefend en ze worden vervoerd. Partij voor Mens en Spirit wil deze kernraketten zo spoedig mogelijk aan de rechtmatige eigenaar retourneren.

Aan veiligheid en justitie wordt in 2017 ruim € 10,5 miljard besteed. Het liefst zou de partij vanuit haar hart zien dat de noodzaak voor defensie komt te vervallen. Helaas is de wereld niet zo vredelievend als Partij voor Mens en Spirit zou willen. Vanuit dit oogpunt ligt het meer voor de hand om een beleid te voeren dat erop is gericht dat alle landen hun besteding aan defensie beperken tot 1% van hun nationaal inkomen. Om te beginnen kan op 'vredesmissies' worden bezuinigd. -

22. Nederland, Europa en de wereld

De mensheid komt terug van aansturing door instituties als kerk en staat. Zowel volkeren als individuen worden zich steeds meer bewust van hun eigen identiteit en eigenheid. De mens komt het beste tot zijn recht als er ruimte is voor de eigen leefstijl en eigen initiatief. Wetgeving op nationaal, Europees en mondiaal niveau dient daarom bescheiden te zijn en alleen het belang en welzijn te willen dienen van allen. Vrijheid, authenticiteit en eigenheid, zowel van individu als van volk, zijn voor

Partij voor Mens en Spirit de uitgangspunten voor het vormgeven van een internationale gemeenschap.

22.1 Samenwerken in vrijheid

Partij voor Mens en Spirit houdt van mede-Europeanen, maar niet van opgedrongen en ontransparante instituties die de Nederlandse soevereiniteit steeds meer opsouperen. Vanuit haar uitgangspunten is Partij voor Mens en Spirit tegen het beleid dat onderlinge concurrentie stimuleert, zoals nu gebruikelijk is. Het moet gaan om samenwerking. De partij kan de uitgangspunten van het fiscaal verdrag en het stabiliteits- en groeipact dan ook niet onderschrijven, want… het leven is meer dan werken, winst maken en geld verdienen. Er dient op een fundamenteler niveau gekeken te worden naar de inrichting van de samenleving. Er wordt te veel gepraat in financiële termen als staatschuld van 60% en een jaarlijks begrotingstekort van ten hoogste 3% per jaar. Politiek moet meer gaan over mensen, mensen in relatie tot elkaar en hun omgeving, en minder over cijfers. Dit besef klinkt niet erg door in het huidige politieke discours.

De wens tot Europese of mondiale eenwording is een proces dat alleen uit vrije wil kan groeien in individuen en volkeren. Volkeren die autonoom willen zijn of worden, krijgen hier alle ruimte en steun voor. De partij wil zich vooral inzetten voor verbinding en bewustzijn van verbondenheid, maar wel vanuit de eigen vrijheid en authenticiteit. Een verbonden Europa is essentieel, maar zonder elkaar van alles op te leggen. Een Europees presidentschap acht de partij dan ook onwenselijk. Zij kiest voor wereldwijd broeder- en zusterschap ten opzichte van alle andere landen, ook indien zij sociaal en cultureel anders zijn en anders handelen.

22.2 Verbetering Europese democratie

Europa staat voor grote uitdagingen. Griekenland is de facto failliet. Spanje staat op omvallen. De soevereiniteit van lidstaten staat op het spel. Europa staat voor de keuze: of naar een federaal Europa of naar een vrijwillige samenwerking van staten. Velen voelen zich hiervan vervreemd omdat ze het gevoel hebben dat er over hun hoofden heen wordt beslist. De stem van de burger wordt nauwelijks gehoord. De legitimiteit van Europa raakt steeds meer op de achtergrond. De onzekerheid lijkt alsmaar toe te nemen. De aversie tegen andere Europeanen neemt toe, mede door politici en de media. Partij voor Mens en Spirit is van mening dat deze tendens een halt dient te worden toegeroepen. Er dient geen centralistische macht te komen. Europa moet blijven bestaan uit soevereine staten. De politieke structuren in Europa dienen dusdanig aangepast te worden dat de bevolking een grotere zeggenschap krijgt in de koers van Europa. Dit kan bereikt worden door het Europees parlement meer zeggenschap te geven.

Bij bilaterale meningsverschillen tussen landen dient de bevolking van deze landen het laatste woord te hebben en niet de Europese commissie of hun volksvertegenwoordigers in het parlement. Volksraadplegingen zijn essentieel om de burger serieus te nemen. Verbetering van de Europese democratie is nu van het hoogste belang. Partij voor Mens en Spirit kiest voor een Europees parlement als wetgevend, kaderstellend en controlerend gekozen orgaan met een duidelijke meesturende rol van de burger als partner. Inwoners van Europa worden pas echt

serieus genomen als zij directe invloed uit kunnen oefenen op beleid en wetgeving, bijvoorbeeld door burgercomités, burgerfora, referenda en burgerinitiatieven. Om dit proces te stimuleren wil Partij voor Mens en Spirit een departement instellen met de taak om de Europese democratie en transparantie te vergroten en te behoeden. Om de stem van elk land te kunnen blijven horen is het hebben van een eigen eurocommissaris voor elk land essentieel. Deze commissaris dient gekozen te gaan worden door de bevolking van het betreffende land.

De Europese Unie is momenteel een ondemocratische organisatie. De belangrijkste EU-functionarissen worden niet democratisch gekozen en werken ver buiten het gezichtsveld van het grote publiek. Dit is de ideale omstandigheid voor het lobbycircuit waarmee met name multinationals hun belangen door kunnen drukken.

Een referendum of een moderne manier van digitale volksraadpleging onder de bevolking moet het ondemocratische gehalte tegen gaan. De Europese Unie is immers geen multinational, maar een gemeenschap van mensen. Er moet draagvlak zijn voor te nemen maatregelen.

Europa kan niet alle economische vluchtelingen herbergen, hoe legitiem hun redenen ook zijn. Daarom dient Europa te investeren in een eerlijke economie door handelsmuren neer te halen en vanuit fair trade-principes met andere landen handel te drijven. Hierdoor kunnen meer mensen een menswaardig bestaan in eigen land opbouwen.

22.3 Duurzame voldoening

Partij voor Mens en Spirit vindt dat Europa alles op alles moet zetten opdat mensen elders in de wereld niet hoeven te vluchten om militaire of economische redenen. Om dit te bereiken moeten ze niet worden beperkt door wurgende leningen, gesubsidieerde export en eisen aan het openstellen van hun binnenlandse markt. Europa moet ervoor waken dat alle overproductie niet elders naar de wereld wordt geëxporteerd, waardoor daar de interne markt verstoord wordt.

Het Europese beleid is momenteel teveel gericht op liberalisme, concurrentie en economisch voordeel. Het gaat er echter om ‘duurzame voldoening’ wereldwijd te bereiken voor elk mens. Nederland dient geen internationale politiek meer te volgen die zich eenzijdig richt op marktdenken en concurrentie. Nederland dient in een aantal gevallen bewuste keuzes te maken om een eigen intern beleid vorm te geven, ook als dit indruist tegen internationale normen. De partij wil ook op Europees niveau werken vanuit andere principes dan economische groei. Gezonde, evenwichtige groei dient de belangen van mensen, dieren en de natuur volledig mee te wegen en winst dient vooral kwaliteitsgroei te zijn. Deze groei omvat een duurzame omgang met de natuurlijke hulpbronnen zoals fossiele grondstoffen en andere grondstoffen naast biodiversiteit. Europa kan een belangrijke taak vervullen in de wereld nu machtsverhoudingen aan het veranderen zijn. Samen moet wereldwijd gewerkt worden aan duurzame voldoening, waarbij voorstellen en acties worden aangestuurd door all-win-principes in plaats van door eenzijdige economische of politieke belangen.

22.4 Eigen koers op het gebied van duurzame vrede

Nederland moet meer een eigen koers gaan volgen, los van Europa en de Verenigde Staten. Militaire operaties en ingrepen blijken niet tot duurzame vrede of andere goede resultaten te leiden. Vrede groeit pas duurzaam als inwendige vrede bereikt wordt en collectieve en individuele pijnen erkend worden en een plek krijgen. Veranderingen binnen landen en culturen kunnen slechts van binnenuit groeien. Het opleggen van Westerse normen en vormen van democratie is niet wenselijk. Het Westerse gedachtegoed past niet standaard op elk land en bij elke cultuur. Daarnaast moet erkend worden dat de Westerse systemen ook imperfecties bevatten in hun systeem en in hun uitvoering en vaak geleid hebben tot desintegratie van andere culturen indien dit opgedrongen werd

Een belangrijke vraag voor Nederland en Europa is hoe ervoor te zorgen dat alle mensen zoveel mogelijk gelijke toegang krijgen en houden tot informatie, markten, kapitaal, onderwijs, opleidingen, kunst, cultuur en technologie op zowel lokaal, nationaal en supranationaal niveau. Mensgerichte strategieën dienen te worden ontwikkeld om ervoor te zorgen dat gemarginaliseerden de kans krijgen deel te nemen aan de maatschappij en kunnen voorzien in hun levensonderhoud. De Europese Unie dient te werken aan vertrouwen, bijvoorbeeld door aan ieder werelddeel en land ‘Wij delen de wereld/We share the world’-samenwerkingsverdragen aan te bieden. De noodzaak tot duurzaamheid verbindt een ieder.

22.5 Verbeterde transparantie

Neoliberalisme en vrije markt hebben niet geleid tot een beter leven voor de gemiddelde bewoner van deze wereld. Er blijkt een almaar krachtiger nationaal en internationaal systeem van monopolisering en controle te zijn ontstaan. De private levenssfeer van mensen wordt hierdoor bedreigd. Een omslag in het denken en voelen is noodzakelijk. Nederland kan een voortrekker zijn door vertrouwen in inwoners uit te stralen en door met een volledig transparant en open beleid te laten zien dat vertrouwen in de overheid terecht is.

Enkel vanuit een diepe wens tot dienend leidinggeven kan beleid tot stand worden gebracht dat het belang van de hele Europese Unie dient. Macht is in dit geval omgebogen naar invloed hebben. Deze invloed wordt met graagte gedeeld vanuit het bewustzijn te willen werken aan het welzijn van allen. Partij voor Mens en Spirit wil topsalarissen voor politieke en leidinggevende openbare functies sterk verlagen.

22.6 Bezuinigen op Europese Unie

Het grootste deel van de begroting van de Europese Unie is in tegenspraak met het subsidiariteitsbeginsel. Dit beginsel houdt in dat alles in eerste instantie lokaal wordt gedaan, tenzij dit niet mogelijk is of veel efficiënter op een centraal, hoger gelegen niveau kan worden gedaan. Daarnaast heeft de Europese Unie, omdat haar boekhouding niet op orde was, nog nooit een goedkeurende accountantsverklaring gehad. Het democratische gehalte en de transparantie moeten beter! Totdat maatregelen worden genomen voor een democratischer en transparanter Europa, wil de partij zoveel mogelijk bezuinigen op bijdragen aan de Europese Unie. Als met

deelname aan de EU wordt gestopt, hoeft niet langer € 7 miljard per jaar aan de EU te worden betaald. Als Nederland aan de EU blijft deelnemen en rekening wordt gehouden met de politieke krachtsverhoudingen kan hier vermoedelijk niet meer dan € 1 miljard per jaar op worden bezuinigd.

Personeel van de Europese unie dient dit sowieso te beschouwen als een baan vanuit het hart tegen een normale beloning.

23. Partij voor Mens en Spirit in twaalf gedachten

Partij voor Mens en Spirit kent vier basiswaarden die zich vertalen in twaalf gedachten. De basiswaarden hiervoor zijn:

- liefde
- bewustwording
- authenticiteit
- holisme

Deze vier basiswaarden vertalen zich in onderstaande twaalf gedachten:

1. **MenS:** De mens is een geestelijk, energetisch wezen met een fysiek lichaam. De directe wisselwerking tussen lichaam, geest en omgeving bepaalt gezondheid en welzijn. Daarom legt de partij zich toe op het investeren in een harmonieuze, schone en gifvrije leefomgeving en voeding als basis voor gezondheid.
2. **Liefde:** Het uitgangspunt van beleid en handelen moet liggen in liefde en respect voor alles wat er is. In de praktijk betekent dit het toewerken naar oplossingen die een win-winsituatie betekenen. De partij stimuleert het natuurlijke, menselijke talent voor liefde, verantwoordelijkheid, zorg en verbondenheid in de samenleving.
3. **Bewustwording:** Persoonlijke en collectieve bewustzijnsgroei is essentieel om tot vrede in zichzelf en in de wereld te komen. De partij kiest voor onderwijs en educatie met intensieve aandacht voor zelfkennis en sociaal functioneren.
4. **Authenticiteit:** Partij voor Mens en Spirit legt het accent op het helpen ontwikkelen van een uniek mens die zich los weet te maken van de invloeden van opgedrongen ideaalbeelden, reclame en machtsstructuren.
5. **Partnerschap:** De overheid vormt zich om tot gemeenschapsdienst en heeft als hoogste taak als partner haar burgers te ondersteunen op de wijze zoals deze burgers dat wensen. De gemeenschapsdienst gaat de dienstverlenende nuts-, onderwijs- en zorgsectoren deprivatiseren. Dit geldt ook voor de financiële dienstverlening en het OV. De overheid neemt deze collectieve taken weer op zich om haar burgers te dienen en hen onafhankelijker te maken van commercie.
6. **Vertrouwen:** Voor de moderne burger wordt het meer mogelijk volwassen, autonoom en (zelf)zorgend te zijn door deregulering maar ook door het

afbouwen van beleid dat eenzijdig gericht is op controle op en wantrouwen jegens de burger. De overheid laat zien dat zij zelf te vertrouwen is, waardoor een andere wisselwerking ontstaat tussen overheid en burger.

7. **Gezondheid:** Elke burger heeft het recht een vrije keuze te maken voor een eigen levensstijl en -beschouwing, zoals voor het type gezondheidszorg. (Alternatief, regulier, soorten therapie, enz.). Die vrije keuze moet mogelijk gemaakt worden binnen het normale vergoedingensysteem. De overheid ondersteunt professionalisering en (bij)scholing van het alternatieve veld en respecteert het zelfbeschikkingsrecht en de lichamelijke integriteit van elke burger.
8. **Welzijn:** Economie is de voedende bloedstroom van een samenleving om te voorzien in onze basisbehoeften. Aanhoudende economische groei zoals dat nu wordt nagestreefd, is ongezond, gaat ten koste van kwetsbaren en dient niet meer de bepalende factor te zijn voor overheidskeuzen. Winst staat ten dienste van het welzijn, zowel lichamelijk als geestelijk, en van mens en natuur binnen de samenleving. Geld is een middel en geen doel.
9. **Duurzame voldoening:** Partij voor Mens en Spirit gaat voor keuzen die burgers de mogelijkheden bieden voor elkaar te zorgen en ruimte voor zichzelf te creëren, ook op de lange termijn. De partij legt het accent op duurzame voldoening in plaats van op een eenzijdige materieel gerichte consumptiedrang. Die drang gaat ten koste van de balans in het ecosysteem en de persoonlijke speelruimte. Mensen mogen meer leven vanuit hun passie en talenten.
10. **Ontwikkeling:** De mens heeft intuïtieve, creatieve, praktische, filosofische en geestelijke vermogens en behoeften die nu weinig aangesproken en gevoed worden. Samenleving en onderwijs mogen zich meer gaan richten op het ondersteunen en helpen ontwikkelen van de menselijke mogelijkheden op méér gebieden dan eenzijdige kennisverwerving en rationele ontwikkeling.
11. **Vrijheid:** Kinderen en volwassenen worden binnen de huidige samenleving steeds meer gemeten en naar een bepaald, wenselijk model gevormd. Mensen krijgen te gemakkelijk een diagnose en medicatie omdat zij afwijken van de norm. Partij voor Mens en Spirit vraagt ruimte voor elk uniek individu.
12. **Milieu Bewust Zijn:** De leefomgeving is de basis van de mensen en daar nemen ze de verantwoordelijkheid voor: burgers en bedrijven betalen belasting voor milieuonvriendelijk produceren en consumeren.

Holisme is niet te vertalen in een bepaalde gedachte maar is de onderliggende basis van alle twaalf gedachten. Onder holisme verstaat de partij verbondenheid in verscheidenheid vanuit de wetenschap dat alles is verbonden met elkaar op energetische, emotionele en fysieke wijze. Hieruit vloeit voort dat men zorgt voor elkaar en voor het geheel. Alles is immers één. Holisme en spirit hangen voor de partij met elkaar samen. Spirit kan zich laten vertalen in geest, licht, bron en bewustzijn. De mens kan zijn diepere wijsheid aanspreken door zich te wenden tot spirit, dat voor de een diens innerlijke, hogere zelf is en voor de ander de bron.

24. Het wereldbeeld van Partij voor Mens en Spirit

De mens is een geestelijk wezen in een fysiek lichaam. Dit lichaam is een tempel met een intrinsieke waardigheid. De geest, intuïtie en materie naast het gevoel en verstand vinden waardevol hun plaats, waardoor zij zich verbinden met elkaar en het

geheel. Alle mensen, wezens en krachten vormen een geheel dat voortkomt uit dezelfde bron.

Vanuit dit holistische besef erkent de partij dat alles met elkaar verbonden is en dat mensen verantwoordelijk zijn voor elkaar. Daarnaast is elk mens verantwoordelijk voor zichzelf. Een ieder draagt bij aan de gezondheid, levendigheid en ontwikkeling van het geheel.

De mens is steeds bezig om een positieve bijdrage aan de wereld te leveren. Deze wereld begint in eerste instantie bij het individu zelf. In de loop der tijd heelt en zuivert de mens zichzelf omdat hij zich steeds bewuster wordt van zijn licht- en schaduwkanten. Zo voegt hij licht toe aan zichzelf en de wereld.

Hoe angstiger, gekwetster en bozer de mens is, hoe meer machtspatronen en ego duisternis kunnen veroorzaken. Hoe bewuster de mens wordt, hoe sterker de mogelijkheid wordt om te leven vanuit licht en liefde. Dat laatste pad wil de partij gaan, met als doel dat alle wezens in vrede en authenticiteit kunnen leven met een zodanig ontwikkeld bewustzijn dat duurzame voldoening en vertrouwen steeds meer de plaats kunnen gaan innemen van dwang en regelgeving.

De mensheid zit in een bijzonder ontwikkelingsmoment. De mensheid bevindt zich in een versnellende dynamische beweging. Het vertrouwen in de politiek is laag. Crisis volgt op crisis en nieuwe oplossingen zijn daarom nodig. Partij voor Mens en Spirit introduceert een nieuwe, spirituele, politieke dimensie die berust op de genoemde vier basiswaarden (zie hoofdstuk 2).

Meer zelfkennis en bewustzijn van een ieders ware wezen betekenen meer innerlijke rijkdom, harmonie en begrip. Meer bewustzijn leidt tot menselijkheid en compassie en tot emancipatie. Uit bewustzijnsgroei vloeit een vanzelfsprekende verantwoordelijkheid voort.

Begrippenlijst

Alternatieve geneeswijzen:
Dit begrip stamt uit de jaren ‘60 en schept nogal eens verwarring. Het woord alternatief suggereert immers een volledige vervanging van de reguliere geneeskunde. Dit is niet perse de bedoeling van alternatieve geneeswijzen. Daarom kwamen de definities complementaire geneeskunde (compleet makend) en additieve geneeskunde (toevoegen aan) later in gebruik. Deze begrippen dekken de lading beter, maar de term alternatieve geneeswijzen is desondanks in gebruik gebleven. Wegens de herkenbaarheid kiest Partij voor Mens en Spirit ervoor deze term te blijven gebruiken.

Duurzaamheid:
Duurzaam handelen zorgt ervoor dat zowel de toekomstige generaties als de mensen elders op deze planeet ook de mogelijkheid krijgen om een welvaartsniveau na te streven dat bij hen past. Het begrip “duurzame ontwikkeling” is in 1987 in het Brundtland-rapport gedefinieerd als een ontwikkeling waarbij de huidige generatie in haar noden voorziet, zonder de mogelijkheden daartoe voor de volgende generatie te beperken.

Duurzame voldoening:
Duurzame voldoening stelt de mensheid in staat materieel, emotioneel en spiritueel te groeien en te bloeien, zonder grondstoffen die noodzakelijk zijn voor de toekomst te verkwisten. Een synoniem zou kunnen zijn: verstandige groei. Het is karakteristiek voor een gemeenschap, land of wereldsysteem dat verstandige groei mensen de gelegenheid geeft uiting te geven aan hun hoogste creatieve roeping, zonder de vooruitzichten in te perken voor komende generaties om te genieten van dezelfde of een betere manier van leven. Het gaat erom dat de materiële behoeften zodanig kunnen worden vervuld dat het grote potentieel van de mensheid kan worden benut.

Duurzame voldoening pakt zaken aan die variëren van bittere armoede in de Derde Wereld tot de kilheid van vervallen gemeenschappen in geïndustrialiseerde gebieden, van ecologische afbraak tot het onbenut laten van de mogelijkheden van een kind door gebrek aan scholing. Duurzame voldoening gaat níet over iets afpakken van mensen die iets hebben om het te geven aan mensen die niets hebben. Integendeel, het gaat erom dat iedereen een eerlijke kans krijgt om mee te doen aan deze stille maar zeer belangrijke evolutie.

Externe kosten:
Dit zijn gemaakte kosten, die niet in de prijs van een product of de dienst meeberekend worden maar die worden afgewenteld op natuur, milieu en/of samenleving. Voorbeelden zijn niet gecompenseerde milieuschade of schending van mensenrechten, als gevolg van de vervaardiging van een product.

Coöperatieve gemeenschapsbank:
Een niet-commerciële bank, in handen van de gemeenschap.

Gemeenschapsbijdrage:
Belasting die geheven wordt omwille van het belang van de gemeenschap.

Gemeenschapsdienst:
Een zich vernieuwende overheid, die zich opstelt volgens de faciliterende en samenwerkende bestuursstijl.

Holisme:
Leer waarbij de onderlinge samenhang en samenwerking van delen en processen van het leven op de eerste plaats staat. Ofwel: alles is één. De term is afkomstig is van het Griekse “holos”, dat “geheel” betekent.

Informele economie:
Een economie, waar geen gebruik wordt gemaakt van geld. De informele economie bestaat uit productie van sportieve, culturele en verzorgende diensten, die voor een goede kwaliteit van het leven nodig zijn, maar waarbij het niet efficiënt is om hier gebruik van geld te willen maken (zoals vrijwilligerswerk dat we nu doen).

Multi-menselijke samenleving:
Cultuur is ‘slechts’ een jas waarmee de mens zich heeft omhuld. Wij zoeken naar de menselijke essentie en willen achter culturen kijken en de menselijke overeenkomsten vinden. Het gaat om leven met elkaar vanuit respect en eigenheid.

Welvaartsvast geld:
Inflatievrij geldsysteem, waarbij mensen in nominale termen gemiddeld geen loonsverhoging meer krijgen en waar de prijzen dalen bij het stijgen van de productiviteit. Via het dalen van de prijzen krijgen mensen in reële koopkrachttermen wel loonsverhoging.